RAPORT ROCZNY 2022

Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa

Spis treści

WSTĘP 5
Obszar 1. Silne organizacje 6
1.1. Wsparcie i reprezentacja organizacji członkowskich 6
a. Rzecznik Praw Osób Starszych 7
b. Ciała dialogu 8
c. Szkolenia, doradztwo, usługi eksperckie 10
1.2. Współpraca międzysektorowa 10
a. Think tank Federacji FOSa 10
b. Współpraca międzynarodowa 12
Obszar 2. Zmiana społeczna 14
2.1. Zmiana w społeczności 14
a. Wolontariat/Centrum Wolontariatu 14
b. Animacja 16
2.2. Człowiek w zmianie 20
a. Aktywizacja społeczna i zawodowa 20
b. Wsparcie rodziny 27
2.3. Potrzebni 31
a. Regionalna Strefa Pomocy 31
b. Przeciwdziałanie problemom starzenia się i promocja aktywnej dojrzałości 33
c. Wsparcie rad seniorów 34
d. Fundraising 35
2.4. Łączymy siły dla Ukrainy 36
Obszar 3. Potencjał Federacji FOSa 42
3.1. Zespół i biuro 42
3.2. Działalność gospodarcza 44
3.3. Nagrody i osiągnięcia 44
3.4. Działania/Projekty 47
3.5. FOSa w liczbach 56
Tabela 2. Projekty ukierunkowane na usługi społeczne, projekty poradnicze i inne 57

Sprawozdanie finansowe 58

WSTĘP

Kiedy w styczniu 2022 roku podsumowywalismy miniony rok i przygotowywaliśmy się do zebrania informacji do raportu rocznego, towarzyszyła nam myśl, że doświadczenia związane z pandemią i tym trudnym czasem wrosły w naszą codzienność, że uczymy się z nimi funkcjonować, pracować, działać. I kiedy planowaliśmy kolejne działania, kiedy przyszłość wydawała się nieco bardziej przewidywalna niż w ostatnich dwóch latach – przyszła wojna w Ukrainie.

Dzisiaj po ponad roku od tamtego czasu widzimy, że po raz kolejny, trzeci sektor poradził sobie z postawionym wyzwaniem. Widzimy jaką siłę mają organizacje pozarządowe w województwie warmińsko-mazurskim. Widzimy jaką siłę mają organizacje członkowskie Federacji FOSa.

Z całą pewnością rok 2022 w Fedearcji FOSa możemy określić jako pełen wyzwań, szukania nowych rozwiązań, pracy w innych, nieprzewidywalnych warunkach.

Nasza determinacja i zaangażowanie, a przede wszystkim upór w poszukiwaniu rozwiązań, w prowadzeniu aktywności społecznej, pozwalają nam nie tylko na kontynuowanie realizowania misji, ale też prowadzą do wielu cennych inicjatyw. Zmienia się również postrzeganie otaczającej nas rzeczywistości, która okazuje się dużo bardziej niepewna i nieprzewidywalna, niż nam się dotychczas wydawało.

W 2022 roku kontynuowaliśmy działania z lat poprzednich, ale również włożyliśmy dużo wysiłku w pomoc uchodźcom, ofiarom ataku zbrojnego na Ukrainę. Wysiłku, który teraz – po tych kilkunastu miesiącach pokazuje osiagnięte efekty i rezultaty, kiedy tak wiele osób/rodzin pozostaje zaopiekowanych i usamodzielnionych.

Raport roczny, który Państwu przekazujemy pokazuje, jaki zakres działań i sytuacji społecznych towarzyszy nam każdego dnia. Jakimi pracujemy metodami i jakie w tej pracy wykorzystujemy narzędzia. Serdecznie zapraszamy do lektury.

Zespół Federacji FOSa

Obszar 1. Silne organizacje

Federacja FOSa powstała między innymi po to, aby wzmacniać i reprezentować socjalne organizacje pozarządowe. Są one, tak jak przedsiębiorcy, instytucje czy mieszkańcy częścią wspólnoty samorządowej. Dlatego wierzymy, że silny samorząd to samorząd aktywnych mieszkańców, w tym zrzeszonych w organizacjach pozarządowych.

1.1. Wsparcie i reprezentacja organizacji członkowskich

Tradycją stało się już organizowanie dwudniowego spotkania organizacji członkowskich Federacji FOSa, które w miarę możliwości staramy się realizować co roku, bądź co dwa lata. Podczas spotkań zawsze znajdujemy czas na wymianę zdobytych doświadczeń oraz dyskusję o przyszłości zarówno naszych organizacji, jak i całej Federacji. Jest to też przestrzeń do zaplanowania konkretnego wsparcia dla organizacji członkowskich Federacji FOSa.

W 2022 roku, dzięki tzw. funduszom norweskim (w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny) udało nam się zorganizować kolejne spotkanie organizacji członkowskich Federacji FOSa. Odbyło się ono w dniach 16-17 listopada w Olsztynie. Dzięki wieloletniej współpracy udało nam się je zorganizować w siedzibie Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

W trakcie spotkania miało miejsce wiele wystąpień i prelekcji, m.in.: o wyzwaniach polityki społecznej na Warmii i Mazurach mówiła Jolanta Piotrowska – członkini Zarządu województwa warmińsko-mazurskiego, o kulturze organizacyjnej NGO opowiedział dr Marek Siemiński – prodziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych UWM oraz dr Katarzyna Andruszkiewicz, również z wydziału Nauk Ekonomicznych UWM, o wykluczeniu energetycznym w kontekście usług społecznych mówił Jakub Sokołowski z Instytutu Badań Strukturalnych w Warszawie. W dyskusji o strategii działania w kryzysie wziął udział Oleksandr Plodystyi, Konsul Generalny Ukrainy w Gdańsku. Rozstrzygnięto i przyznano także nagrodę Społecznika Warmii i Mazur. Społecznikiem Warmii i Mazur została Anna Baczewska ze Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Profilaktyki Zdrowia „Jesteśmy Razem" w Górowie Iławeckim. Z kolei tytułem Społeczników Warmii i Mazur uhonorowano Koło Gospodyń Wiejskich i społeczność Solanki, w gminie Srokowo. Wyróżnienie w konkursie otrzymała Maria Gamdzyk z Uniwersytetu III Wieku w Giżycku.

Drugiego dnia spotkania odbyły się szkolenia, dotyczące m.in. ekonomizacji organizacji pozarządowych, zasady pomocniczości oraz interwencji kryzysowej. Dyskutowaliśmy również o perspektywach rozwoju organizacji pozarządowych, które mają ogromne znaczenie w organizowaniu wsparcia dedykowanego osobom starszym i wykluczonym.

a. Rzecznik Praw Osób Starszych

Społeczna funkcja rzecznika została wpisana do współtworzonego przez FOSę pierwszego regionalnego programu polityki senioralnej o nazwie: „Pogodna i bezpieczna jesień życia na Warmii i Mazurach na lata 2009-2014", wymieniana jest także w aktualnie obowiązującym dokumencie: „Polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2021-2027"
W wyniku konkursu, z początkiem 2010 roku, na funkcję rzecznika powołany został w Olsztynie Stanisław Brzozowski. Jego zastępcą na podregion ełcki jest od 2018 roku Krzysztof Marusiński z Orzysza. Pod koniec roku 2022 – po wcześniej sprawującego tę funkcję w podregionie elbląskim, Stanisławie Puchalskim – obowiązki rzecznika przyjęła Urszula Wolna, odchodząca na emeryturę wiceprzewodnicząca Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Elblągu.

Rzecznicy bronią osoby starsze przed złym traktowaniem przez służbę zdrowia, opiekę społeczną, urzędy; interweniują w przypadku łamania praw seniorów: oszustw, przemocy, wykluczenia, zaniedbania; walczą z dyskryminacją ze względu na wiek i ze stereotypami krzywdzącymi osoby starsze

Do ich zadań należy w szczególności: podejmowanie interwencji (także indywidualnych) w przypadku naruszania praw seniorów; niewłaściwego traktowania osób starszych, oszustw i dyskryminacji; koordynacja działań na rzecz bezpieczeństwa osób starszych; walka ze stereotypami i ageizmem; podkreślanie wagi tej tematyki wobec władz administracyjnych i samorządowych, instytucji socjalnych, placówek służby zdrowia i mediów; wspieranie inicjatyw seniorskich w regionie; spotkania z organizacjami seniorskimi oraz udzielanie porad i informacji potrzebnych osobom starszych.

Działalność Regionalnego Biura Rzecznika Praw Osób Starszych koordynowana była w 2022 roku w ramach projektu finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny.

Jednym z celów działania Biura było w roku 2022 wypracowanie ścieżki przeciwdziałania przemocy wobec osób starszych. W zespole omawiającym to zjawisko obok rzecznika praw osób starszych Stanisława Brzozowskiego (emerytowanego dziennikarza) oraz pięciorga członków Społecznej Rady Seniorów Województwa Warmińsko-Mazurskiego z jej przewodniczącą Wiesławą Przybysz (emerytowaną dyrektorką ROPS), uczestniczyli psycholożka, prawniczka, dyrektorka najstarszego w Olsztynie domu pomocy społecznej, przedstawicielki komendy wojewódzkiej policji w Olsztynie, pełnomocniczka wojewody ds. osób starszych oraz pracowniczka wydziału polityki społecznej urzędu wojewódzkiego. W tym gronie odbyły się 4 moderowane spotkania (20.04, 27.04, 12.05 i 01.06). prowadzone metodą design thinking przez certyfikowanego trenera Piotra Wasyluka, których efektem jest wypracowana ścieżka (dostępna na stronie www Federacji FOSa), narzędzie dla instytucji, organizacji i osób stykających się ze zjawiskiem przemocy.

Jednocześnie w ramach projektu „Regionalne Biuro Rzecznika Praw Osób Starszych" rzecznik poprowadził dziewięć dwugodzinnych spotkań z seniorami i instytucjami publicznymi w województwie nt. praw seniorów (5.04 – UTW w Lidzbarku Warmińskim, 02.07 – Olimpiada HDK PCK w Elgnówku, 07.07.- Klub Seniora Kraina Aktywności w Olsztynie, 13.07 – grupa seniorów w Tuławkach, 18.07 – grupa seniorów w Biesalu, 27.07 – grupa seniorów w Barkwedzie, 12.09 – seniorzy ze stowarzyszenia byłych pracowników Michelin w Olsztynie, 29.09 – seniorzy z klubu Senior+ w Dobrym Mieście oraz (z okazji Gminnego Dnia Seniora) 18.11 w GOPS Pieckach. Łącznie w spotkaniach tych uczestniczyło około 200 osób.
W 2022 roku kolejny raz FOSa, (w okresie czerwiec-grudzień 2022) realizowała projekt „Stawiamy na seniorów". W jego ramach rzecznicy odbywali spotkania ze środowiskami seniorskimi m.in: 24.08 – spotkanie w DDPS „Nasza chata" w Olsztynie 15.11 – wykład w trakcie Braniewskich Dni Seniora 16.11 – spotkanie z grupą seniorów w WBP przy ul. 1 Maja w Olsztynie 7.12 - prelekcja na temat praw osób starszych na spotkaniu koła emerytów przy Urzędzie Wojewódzkim w Olsztynie 29.12 – prelekcja w ŚDS Pomost w Olsztynie. W sumie w 8 spotkaniach uczestniczyły (wg list obecności) 194 osoby.

17.11.2022 – Stanisław Brzozowski wziął udział w udział IX Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej z cyklu „Starzenie się a późna dorosłość w dyskursie międzypokoleniowym" na Wydziale Nauk Społecznych UWM w Olsztynie – z referatem pod tytułem „Kiedy zaczyna się stalking?

Rzecznik praw osób starszych Stanisław Brzozowski jest delegatem FOS-y w Społecznej Radzie Seniorów Województwa Warmińsko-Mazurskiego, członkiem jej zarządu i rzecznikiem, prowadzi stronę rady na FB. Jest także współredaktorem magazynu „Generacja". Do seniorów, zwłaszcza członków rad seniorów, rozsyła co miesiąc Biuletyn Seniorski newsletter, zawierający informacje (ponad 100 w ciągu roku) dotyczące osób starszych o znaczeniu zarówno regionalnym jak i krajowym.

b. Ciała dialogu

Federacja FOSa prowadzi diagnozę, uczestniczy w budowie polityk, ciałach dialogu społecznego, zespołach opracowujących czy monitorujących wdrażanie programów/polityk społecznych. Podejmowane w roku 2022 działania skierowane do organizacji członkowskich Federacji FOSa stanowiły konsekwentną kontynuację naszych dotychczasowych działań zmierzających do wzmocnienia kompetencji organizacji socjalnych z województwa warmińsko-mazurskiego.

Jesteśmy aktywni przede wszystkim w dialogu społecznym. Przedstawiciele Federacji FOSa, jej organizacji członkowskich biorą udział w pracach takich ciał jak:

- Komitet Monitorujący Regionalny Program Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027
- Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury (w tym przewodniczenie pracom Grupy roboczej)
- Zespół ds. opracowania wojewódzkiego programu rozwoju ekonomii społecznej na lata 2021 – 2025,
- Zespół ds. monitoringu i ewaluacji Strategii polityki społecznej województwa warmińsko-mazurskiego
- Zespół ds. opracowania/monitorowania Polityki Senioralnej Województwa
- Regionalna Platforma Współpracy na rzecz rozwoju Ekonomii Społecznej (w tym przewodniczenie pracom)
- Wojewódzka Rada Działalności Pożytku Publicznego (w tym współprzewodniczenie pracom)

- Zespół doradczy Wojewody Warmińsko-Mazurskiego ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi
- Rada Programowa Ogólnopolskiego Forum WTZ Województwa Warmińsko-Mazurskiego
- Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego (w tym współprzewodniczenie pracom)
- Wojewódzka Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych
- Komisje oceny projektów
- Wojewódzka Grupa Robocza do spraw KSOW w województwie warmińsko-mazurskim
- Zespół roboczy ds. wypracowania Regionalnego Planu Deinstytucjonalizacji
- oraz ciała dialogu na poziomie powiatów i gmin

Uczestniczymy w forach dialogu działających w obszarze polityki społecznej na terenie całego kraju jako członek Wspólnoty Roboczej Związków Organizacji Socjalnych WRZOS.

Organizacje członkowskie Federacji FOSa były zaangażowane w następujące ciała dialogu i przedsięwzięcia:

- Bank Żywności: Marek Borowski, prezes BŻ – Współprzewodniczący Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz członek Zespołu Doradczego ds. Projektu FEAD przy Ministerstwie Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej; Joanna Tomaszczyk, wiceprezes BŻ – Pakt Dla Rozwoju Poradnictwa Zawodowego; kilkoro pracowników brało udział w spotkaniach zespołów ds. opracowania nowego programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027.
- Stowarzyszenie na rzecz Chorych z Chorobą Nowotworową Promyk Giżycko współpracuje z samorządami Giżycka i Węgorzewa: Szkoła Agrobiznesu i Kształtowania Środowiska w Giżycku – wolontariat medyczny i akcyjny; miasto Węgorzewo – realizacja zadania publicznego *Opieka nad chorym w miejscu zamieszka*nia; Liceum Ogólnokształcące Nr 2 w Giżycku wolontariat akcyjny; członek Rady Programowej UTW w Giżycku; Radna Rady Miejskiej w Giżycku; przewodnicząca Społecznej Komisji Mieszkaniowej przy Radzie Miejskiej; członek Społecznej Komisji do spraw rynku pracy przy Powiatowym Urzędzie Pracy w Giżycku; zastępca przewodniczącego Komisji Spraw Społecznych przy Radzie Miejskiej w Giżycku; współpraca z NFZ w Olsztynie.
- PSONI Elbląg: Michalina Dulny – pełniła funkcję Sekretarza w Powiatowej Społecznej Radzie do spraw Osób Niepełnosprawnych oraz członka Wojewódzkiej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych działającej przy Marszałku Województwa Warmińsko-Mazurskiego; Aleksandra Kojtych – była członkiem w Zespole doradczym Wojewody Warmińsko-Mazurskiego ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Dodatkowo Federacja FOSa współtworzy i moderuje działania 11 sieci:

1. Sieć Środowiskowych Domów Samopomocy
2. Sieć Pomocy Ofiarom Przestępstw Warmii i Mazur
3. Sieć na rzecz seniorów z Warmii i Mazur
4. Sieć Wolontariatu Warmii i Mazur
5. Sieć Organizacji Paliatywnych Warmii i Mazur
6. Porozumienie Uniwersytetów Trzeciego Wieku Warmii i Mazur
7. Sieć Warsztatów Terapii Zajęciowej
8. Warmińsko-Mazurska Koalicja Kresowian
9. Forum KIS Warmii i Mazur

10. Sieć na rzecz rodzin
11. Organizacje diabetyków

c. Szkolenia, doradztwo, usługi eksperckie

Federacja FOSa wspiera organizacje pozarządowe poprzez: edukację, usługi eksperckie (np. budowa planu rozwoju), mediacje, promocję (poprzez kampanie społeczne, zgłaszanie organizacji do konkursów) i inne.
Kluczowe są jednak usługi społeczne. Organizacje pozarządowe to realizatorzy usług społecznych, dlatego też zaangażowanie Federacji koncentruje się na budowaniu doświadczenia w świadczeniu usług społecznych, uruchamianiu nowych usług, budowie standardów świadczenia usług, budowie potencjału organizacji do świadczenia usług, upowszechnianiu sprawdzonych praktyk. Jednym z kluczowych elementów wsparcia jest też tutaj wewnętrzny program Edukatorzy FOSy, w ramach którego świadczymy organizacjom profesjonalne usługi edukacyjne i eksperckie.

Dzięki realizacji projektu „FOSa – ludzie, idee, działania. Systemowe wzmocnienie kompetencji NGO z Warmii i Mazur" (NOWEFIO 2021, Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego) zrealizowaliśmy 1 specjalistyczne szkolenie edukacyjne pn. *Tworzenie projektów*, w którym wzięli udział przedstawiciele 12 organizacji członkowskich. Jednocześnie prowadziliśmy specjalistyczne doradztwo. Podczas doradztwa organizacje pracowały nad poszczególnymi aspektami wpływającymi na rozwój i stabilizację organizacji. Główne tematy doradztwa to: Fundraising; Planowanie strategiczne; Zarządzanie finansami; Zarządzanie zespołem i wolontariuszami; Komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna w organizacji; Tworzenie projektów; Rozwój sieci branżowych.
W 2022 roku, specjalista ds. informacji i wsparcia organizacji pozarządowych świadczył usługi informacyjne wszystkim organizacjom członkowskim, partnerskim (a w razie możliwości i potrzeb również pozostałym organizacjom socjalnym). Specjalista informował organizacje m.in. o pojawiających się źródłach finansowania, szkoleniach, konferencjach, webinariach, zaproszeniach do realizacji projektów, konieczności spełnienia odpowiednich wymogów prawnych, jak złożenie sprawozdań, aktualizacji danych itd. i in. Usługi te miały formę kontaktu bezpośredniego, jak też telefonicznego, drogą e-mailową. Stworzona została lista wysyłkowa organizacji członkowskich, partnerskich, współpracujących i wszystkich zainteresowanych. Otrzymywały w formie newslettera zbiór najaktualniejszych informacji dot. NGO. Specjalista udzielił/przekazał w 2022 r. co najmniej 190 informacji, które trafiły do co najmniej 40 organizacji.
Organizacje członkowskie włączyły się we wspólne inicjatywy, tj.: obchody jubileuszy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Olsztynie; obchody jubileuszu Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Morągu, zbiórka zapałek i świec dla żołnierzy walczących na wojnie w Ukrainie.

1.2. Współpraca międzysektorowa

a. Think tank Federacji FOSa

W zasadzie od początku funkcjonowania, działaniom Federacji FOSa towarzyszą naukowcy z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego i innych uczelni w regionie, jak również inne osoby naukowo zajmujące się obszarami związanymi z polityką społeczną, pracą socjalną, andragogiką, gerontologią czy socjologią.

Federacja FOSa do tej pory prowadziła think tank pn. Instytut Studiów Społeczno-Edukacyjnych, którego misją jest współpraca społeczników z naukowcami i łączenia praktyki z teorią. W 2022 r. otrzymaliśmy dofinansowanie projektu pt. „Rozwój instytucjonalny think thanka Federacji Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa". Projekt jest finansowany ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030. Działania planowane w ramach realizacji projektu są wsparciem dla działań statutowych think tanka, rozwoju instytucjonalnego, a także wsparciem rozwoju porozumień organizacji i reprezentacji środowisk organizacji pozarządowych.

Think tank charakteryzuje prakseologiczny wymiar – przekładanie wyników badań, w celu praktycznych zastosowań działań, żeby praktycy mogli z tego czerpać, wykorzystywać w codziennych działaniach. Zadaniem Think tanka Federacji FOSa jest prognozowanie trendów, wypracowywanie rekomendacji i wskazań – uniwersalnych, praktycznych i użytecznych działania. Nauka i wyniki do zastosowania w praktyce, w myśl zasady: teoria dla praktyki, praktyka dla teorii.

Dotąd nie korzystaliśmy ze wsparcia instytucjonalnego Instytutu. Nie jesteśmy jednostką naukową, stąd nie mamy stałego dostępu do grantów im przeznaczonych.

Nie mieliśmy możliwości sfinansowania działań prowadzonych do zaspokojenia wskazanych wyżej potrzeb (i rozwiązania problemów) z innych źródeł. Dotacja z PROO jest dla nas nadzieją na rozwój oraz umożliwi nam i naszym organizacjom członkowskim dostęp do wiedzy przekładalnej na działania praktyczne.

Prace nad planem strategicznym think tanka uruchomione zostały we wrześniu 2022 roku i trwały przez kolejne miesiące roku w trakcie 6 spotkań realizowanych głównie w formule zdalnej. W pracach nad dokumentem biorą udział specjaliści ds. strategii, naukowcy, badacze społeczni oraz praktycy – pracownicy Federacji FOSa. Podczas ostatniego spotkania ustalono m.in. rezygnację z nazwy Instytutu na poczet nowej nazwy think tank Federacji FOSa. Głównym celem strategii jest profesjonalizacja działań think tanka przy Federacji FOSa.

Określone zostały dwa kluczowe obszary działania think tanka: 1. Badania i ekspertyzy, 2 współpraca i upowszechnianie.

Ustaleni zostali kluczowi adresaci działań poszczególnych obszarów. Zdefiniowane zostały również poszczególne kierunki działań. Praca nad dokumentem strategicznym będzie kontynuowana w najbliższym kwartale 2023 r.

Ponadto w ramach think tanka nawiązaliśmy współpracę z Wydziałem Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Współpraca zaowocowała dwoma badaniami: 1. Profil kulturowy organizacji pozarządowych oraz 2. Działania marketingowe w NGO. Nawiązaliśmy również współpracę ze Szpitalem Uniwersyteckim – Kliniką Neurologii i wspólnie pracujemy nad badaniem sytuacji osób zależnych i niesamodzielnych i ich rodzin. Przedstawiciele think tanka, w tym facylitator uczestniczył w Regionalnym Komitecie Rozwoju Ekonomii Społecznej.

Rozpoczęliśmy także prace nad badaniem dotyczącym społecznych aspektów wykluczenia komunikacyjnego. Wzięliśmy udział w naradach obywatelskich dotyczących ubóstwa energetycznego organizowanych przez Fundację Stocznia. Celem procesu był wspólny namysł obywatelek i obywateli nad kwestią kosztów energii i zjawiskiem ubóstwa energetycznego. Angażujemy mieszkańców i mieszkanki naszego regionu, przedstawicieli organizacji i instytucji oraz władze samorządowe i rządowe do wspólnej rozmowy, której celem jest wypracowanie społecznie uzgodnionych i akceptowalnych rekomendacji działań w walce z ubóstwem energetycznym w Polsce.

Ponadto w 2022 roku inne badania społeczne prowadzone w Federacji FOSa wykorzystywane były do przygotowywania wniosków konkursowych o dofinansowanie i opierały się na zbieraniu materiałów dotyczących potrzeb, barier związanych z obszarem aktywizacji społecznej i zawodowej, rozwoju usług społecznych i innych.

b. Współpraca międzynarodowa

W grudniu 2022 roku Federacja FOSa zakończyła realizację międzynarodowego projektu „Kluczowe umiejętności – nowe możliwości dla dorosłych", który uzyskał dofinansowanie w ramach Sektora Edukacja dorosłych programu Erasmus+ Akcja 2 Partnerstwa strategiczne dla edukacji dorosłych – współpraca na rzecz innowacji i dobrych praktyk. Głównym celem projektu było podniesienie kompetencji kadr związanych z edukacją osób dorosłych oraz wymiana dobrych praktyk w zakresie stosowanych w organizacjach partnerskich modeli wsparcia edukacyjnego osób dorosłych o niskich umiejętnościach kluczowych. W partnerstwo, którego liderem była Federacja FOSa zaangażowane były organizacje z Portugalii – Uniwersytet Seniorów w Evorze (Universidade Sénior de Évora), Łotwy – Gmina Gulbenes (Gulbenes novada pasvaldiba), Niemiec - Polregio e.V. oraz Rumunii – Stowarzyszenie Centrum Młodzieżowe Seligstadt (Asociatia Jugendzentrum Seligstadt).

W ramach projektu zadaniem każdego z partnerów było zorganizowanie 5-dniowych wizyt studyjnych, podczas których prezentowane były najlepsze praktyki, metody, narzędzie, innowacje wykorzystywane w celu wzmacniania kompetencji u osób dorosłych. Powstało również 5 samo-organizujących się nieformalnych grup, które zintegrowały się i funkcjonują w oparciu o zaimplementowane w ramach projektu rozwiązania. Rezultatem projektu jest przewodnik po najefektywniejszych metodach nieformalnego kształcenia osób dorosłych oraz zestaw narzędzi do tworzenia samo-organizujących się grup.

W 2022 roku w ramach projektu odbyły się cztery wyjazdy zagraniczne – spotkanie koordynacyjne w Polsce oraz wizyty studyjne w Rumunii, Łotwie i w Polsce.

Partnerzy projektu:
Uniwersytet Seniorów w Evorze – to organizacja non-profit która prowadzi edukację nieformalną i organizuje zajęcia dla osób powyżej 50 roku życia. Organizacja zlokalizowana jest w Évora – mieście liczącym 55 000 mieszkańców, położonym na południu Portugalii, na obszarze o najwyższym odsetku osób starszych. Celem działań Uniwersytetu jest poprawa jakości stylu życia najstarszych członków populacji poprzez promocję aktywnego starzenia się, wzmacnianie relacji międzypokoleniowych, informowanie i uwrażliwianie seniorów na problemy społeczne, prowadzenie szkoleń, promowanie wolontariatu, rozwijanie kompetencji cyfrowych dla seniorów.

Gmina Gulbenes – ma doświadczenie w przygotowywaniu i wdrażaniu różnych projektów międzynarodowych, infrastrukturalnych i z zakresu rozwoju zasobów ludzkich, poczynając od projektów edukacyjnych, społecznych, kulturalnych i projektów wolontariatu, a kończąc na projektach rekonstrukcji obiektów. Ma doświadczenie w projektach finansowanych z programów ERASMUS+, Grundtvig, ERDF, Młodzież w Działaniu, Europa dla Obywateli, Non-State Actors oraz Local Authorities in Development i innych. Gmina udziela wsparcia finansowego instytucjom i organizacjom miejskim (instytucjom edukacyjnym, organizacjom pozarządowym) na realizację nieformalnych programów edukacyjnych dla dorosłych. Główne

priorytety uzyskania wsparcia finansowego to samozatrudnienie, kompetencje cyfrowe i włączenie społeczne. Gmina współpracuje z lokalnymi organizacjami pozarządowymi i lokalnymi organizacjami prac wolontariackich. Jednym z priorytetów ubiegłego roku jest szkolenie nauczycieli, osób pracujących z młodzieżą, innych specjalistów i mieszkańców w zakresie kompetencji informatycznych i cyfrowych.

Polregio e.V. – Stowarzyszenie zostało zarejestrowane w 2003 roku w Aachen w Nadrenii Północnej-Westfalii. Nadrenia położona jest w zachodnich Niemczech tuż przy granicy z Holandią oraz Belgią. To najludniejszy ze wszystkich 16 niemieckich landów i jeden z najbogatszych. Mieszka tutaj także najwięcej migrantów z Polski. Najnowsze dane wskazują, że w naszym landzie żyje około 800 tys. migrantów polskiego pochodzenia, przy czym jest to liczba, która systematyczne wzrasta. Wśród celów działania stowarzyszenie można wymienić: stworzenie platformy wymiany informacji na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego między polskojęzycznymi mieszkańcami Euregionu i Nadrenii Północnej Westwalii; wspieranie edukacji i włączania społecznego mieszkańców oraz aktywizacja społeczno-zawodowa; aktywne wspieranie idei integracji europejskiej poprzez spotkania, warsztaty, sympozja, konferencje, seminaria i realizację celowych projektów; pielęgnowanie polskich tradycji kulturalnych poprzez organizowanie festynów, koncertów, wystaw i innych programów artystycznych, wymiana międzykulturowa z innymi mieszkańcami NRW; nawiązywanie kontaktów i współpraca z innymi organizacjami w Niemczech i innych krajach jednoczącej się Europy.

Asociatia Jugendzentrum Seligstadt, czyli Centrum Młodzieżowe Seligstadt zajmuje się działaniami nie tylko na rzecz młodzieży, lecz także dorosłych mieszkańców Seligstadt. We współpracy z Parafią protestancką A.B. Fogarasch i z inicjatywy proboszcza dr Johannesa Kleina od 1997 roku angażuje się w ochronę i rozbudowę kościołów warownych w regionie i jednocześnie rewitalizację społeczna na terenie Siedmiogrodu, w szczególności gminy Fogarasch. W Seligstadt opuszczone probostwo – twierdza warowna z XII wieku została odnowiona i przekształcona w schronisko młodzieżowe, przy czym kościół i dzwonnica są zachowane i w czynnym użytku religijnym. Proces ten miał na celu rewitalizację społeczną. Dzięki tym działaniom miejscowi – wykluczeni przez system mieszkańcy, bezrobotni, osoby z problemami alkoholowymi i innymi otrzymali wsparcie w postaci szkoleń i przygotowania zawodowego, wielu z nich znalazło miejsce pracy m.in. w schronisku młodzieżowym lub w usługach około brzegowych. Obecnie regularnie odbywają się na tym terenie krajowe i międzynarodowe obozy, warsztaty, festiwale i zajęcia rekreacyjne. Stowarzyszenie prowadzi m.in. sklep społeczny (second hand, w którym sprzedawane są tylko i wyłącznieprzedmioty pozyskane z darowizn), schronisko z miejscami hotelowymi oraz chór dla dorosłych i dzieci. Organizacja realizuje też projekty ekologiczne, kulturalne, historyczne przy wsparciu koordynatorów z Europy zachodniej (głównie Niemiec), szkoli i prowadzi pośrednictwo pracy dla pracowników domów opieki, a także organizuje kursy zawodowe oraz kursy pod kątem rozwijania kompetencji kluczowych (językowe, społeczne, matematyczne, IT, itd.).

Obszar 2. Zmiana społeczna

2.1. Zmiana w społeczności

a. Wolontariat/Centrum Wolontariatu

Celem Centrum Wolontariatu (CW) jest podejmowanie inicjatyw ukierunkowanych w szczególności na pomoc osobom najbardziej potrzebującym – w tym dzieciom i seniorom. Do zadań CW należy tworzenie bazy danych wolontariuszy oraz instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy społecznej, pośrednictwo w zakresie wolontariatu, rekrutacja i szkolenie wolontariuszy, ale także wspieranie organizacji i instytucji w poszukiwaniu odpowiednich kandydatów do współpracy.

W 2022 roku przystąpiło do naszych szeregów 35 nowych wolontariuszy, a w naszej bazie mieliśmy zarejestrowanych w sumie 159 osób.

W 2022 roku, w ramach działań wolontarystycznych realizowanych przez CW podejmowano następujące aktywności:

- OPEN PIANO inicjatywa – muzyczny happening - wspólna inicjatywa federacji FOSa i Pałacu Młodzieży w Olsztynie, która odbyła się dnia 22 kwietnia (wyjątkowa edycja poświęcona solidarności z Ukrainą) oraz 9 grudnia w CH Aura. Wolontariusze Centrum Wolontariatu byli odpowiedzialni za przygotowanie materiałów promocyjnych (drukowanie i rozwieszanie plakatów, tworzenie tablic informacyjnych itp.) oraz koordynowali działania podczas wydarzenia oraz opiekowali się artystami.
- „PIKNIK RODZINNY" – POŻEGNANIE WAKACJI Z FEDERACJĄ FOSa inicjatywa animacyjna dla olsztyńskich rodzin zorganizowana w dniu 28 sierpnia w Parku im. Kusocińskiego w Olsztynie. W ramach inicjatywy można było uczestniczyć w wielu konkurencjach, animacjach, warsztatach, konkursach z nagrodami. Wolontariusze CW włączyli się w przygotowanie wydarzenia oraz jego realizację. Do ich obowiązków należała opieka i animacja poszczególnych przestrzeni, w których odbywały się wymienione działania. Panie pomagały malować buzie dzieciom przybyłym na wydarzenie, uczyły puszczać duże bańki, były odpowiedzialne za organizację pracy przy stanowisku malarskim na sztalugach i na stretchu, familijnych konkurencjach, rozdawaniu ulotek promujących projekt „W drodze do aktywności"
- W dniu 21.06.22 r. odbyło się w Olsztynie Święto Muzyki – Fête de la Musique Olsztyn 2022. Inicjatorem i koordynatorem wydarzenia była Federacja FOSa, która zaprosiła do współorganizacji tej społecznej imprezy szereg podmiotów z różnych środowisk Olsztyna. Na 12 scenach głównych i kilku mniejszych jednego dnia wystąpiło więcej niż dwustu artystów.
  W wydarzenie zaangażowało się ponad 40 różnych podmiotów, od instytucji, poprzez szkoły, przedszkola, puby, restauracje, firmy, osoby prywatne i wiele innych, które pozytywnie odpowiedziały na naszą propozycję połączenia sił i stworzenia czegoś w rodzaju Wielkiej Koalicji Muzycznej, wokół tego radosnego przedsięwzięcia. Dzięki temu oddolnemu zrywowi społecznemu, w którym każdy z partnerów akcji dołożył do wydarzenia swoją "muzyczną cegiełkę", mogliśmy się cieszyć bardzo obszernym, bo trzy stronicowym programem artystycznym, z ponad 70 występami muzycznymi, na 12 scenach głównych, kilku mniejszych, oraz wydarzeniami towarzyszącymi, poza nimi, w sumie ponad 200 muzyków. Mimo niesprzyjającej aury pogodowej w pierwszej połowie dnia, niemal wszystkie wydarzenia miały swoich odbiorców.

Inicjatywę wsparło 21 wolontariuszy – młodzież szkolną, studentów i seniorów, którzy pomagali przygotowywać wydarzenie, byli wsparciem organizacyjnym w trakcie imprezy (brali udział w przygotowywaniu i zabezpieczaniu scen, dbali o oprawę wizualną, pomagali artystom w przygotowaniach do występów, udzielali informacji przechodniom, pomagali przy sprzątaniu po wydarzeniu, itp.), a także zainicjowali i przeprowadzili zbiórkę funduszy na rzecz wsparcia uchodźców z Ukrainy. W dniach 15 i 17 czerwca 2022 roku oraz 2 grudnia 2022 roku w Olsztynie, zorganizowano dwa szkolenia podstawowe zwiększające kompetencje wolontariuszy.

- W dniach 14 i 21 października 2022 roku, w Olsztynie zorganizowano szkolenia rozwijające „Rola wartości w działalności wolontariusza". Program szkoleń na prośbę młodych wolontariuszy został wzbogacony o część warsztatową z zakresu komunikacji z osobami starszymi i radzeniem sobie z podejmowaniem trudnych tematów, które często pojawiają się podczas pracy z seniorami, a z którym młodzież sobie nie radzi, np. śmierć czy choroby. Dyskusja objęła również problematykę wyznaczenia granic pomagania, którą łatwo jest przekroczyć szczególnie młodym, początkującym wolontariuszom, którym bardzo trudno jest odmówić prośbom osób starszych.
- W dniach 12 i 13 listopada przeprowadzony został cykl szkoleń rozwijających dla uczniów olsztyńskich szkół: SP5 i LO3 – szkolnych wolontariuszy oraz uczestników akcji wolontariackich Federacji FOSa. Szkolenie miało charakter rozwijający, dający uczniom kompetencje do samodzielnego planowania i organizowania akcji społecznych. W ramach szkoleń uczniowie nie tylko zdobyli wiedzę teoretyczną na ten temat, ale też w formie pracy grupowej mieli za zadanie wypracowanie planu inicjatywy wolontariackiej.
- W grudniu 2022 zorganizowane zostały 2 5-dniowe staże wolontariackie dla koordynatorów wolontariatu z 2 organizacji pozarządowych. Podczas stażu wolontariusze zdobywali wiedzę nt. organizacji wolontariatu w organizacji pozarządowej, ale też brali czynny udział w planowaniu i prowadzeniu działań wolontariackich w ramach akcji FOSa dzieciom i seniorom. Ponadto wspólnie z opiekunami stażu przeprowadzili diagnozę potrzeb w swoich organizacjach pod kątem zapotrzebowania na pracę wolontariacką, a także zaplanowano wstępne działania rekrutacyjno-promocyjne.

FOSa Dzieciom i Seniorom – edycja XVI

W listopadzie i grudniu 2022 roku Federacja FOSa wraz z wolontariuszami Centrum Wolontariatu oraz naszych organizacji członkowskich z terenu województwa przeprowadziła wojewódzką, wolontariacką cykliczną akcję społeczną *FOSa dzieciom i seniorom*, która polegała na zbiórce darów: żywności, artykułów chemicznych, środków higieny osobistej, odzieży, itp. na rzecz najuboższych mieszkańców województwa, w tym uchodźców z Ukrainy. Jej celem – jak co roku – było przygotowanie i przekazanie świątecznych paczek możliwie jak największej liczbie osób najbardziej potrzebującym pomocy. Dzięki zaangażowaniu pracowników i wolontariuszy Federacji FOSa oraz wsparciu ze strony instytucji, organizacji i darczyńców indywidualnych w roku 2022 udało się objąć wsparciem rekordową liczbę 275 osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej – Seniorów i Dzieci wraz z rodzinami.

Akcja przebiegała dwutorowo:

- partnerzy z województwa – organizacje pozarządowe, działacze społeczni, lokalne rady młodzieży - za pośrednictwem wolontariuszy stworzyli bazę najbardziej potrzebujących osób ze swojej lokalnej społeczności, a następnie przeprowadzili diagnozę sytuacji bytowej oraz potrzeb wytypowanych osób. Na tej podstawie powstała lista potrzebujących, wymagających najpilniejszego wsparcia wraz z zindywidualizowanym katalogiem potrzeb każdej osoby. Listy te zostały przekazane do Federacji FOSa;

- wolontariusze Federacji FOSa przy wsparciu zespołu Centrum Wolontariatu Federacji FOSa nawiązali kontakty z lokalnymi przedsiębiorstwami, instytucjami i organizacjami, za pośrednictwem których przeprowadzono zbiórkę darów. Następnie przeprowadzili akcję zgromadzenia zebranych darów, przeprowadzili ich inwentaryzację, a następnie na podstawie otrzymanych od organizacji list przygotowali zindywidualizowane paczki dla potrzebujących. Paczki zostały przekazane do potrzebujących za pośrednictwem organizacji partnerskich biorących udział w typowaniu odbiorców.

W ramach akcji, wolontariusze Federacji FOSa samodzielnie zaplanowali i zrealizowali następujące inicjatywy fundraisingowe, które umożliwiły zebranie funduszy na zakup większej ilości darów, tj.:

- zbiórka funduszy (do puszek) podczas Andrzejkowego koncertu zespołu The Painkillers 27 listopada w Browarze Warmia;
- Świąteczne Open Piano w Centrum Handlowym Aura 9 grudnia – świąteczny happening, podczas którego każdy odwiedzający Centrum Handlowe mógł wziąć udział we wspólnym, świątecznym graniu i śpiewaniu, podczas którego wolontariusze prowadzili zbiórkę datków do puszek;
- Polsko-Ukraińskie Spotkanie Świąteczne 19 grudnia na Placu Konsulatu Polskiego (tworzenie ozdób świątecznych, wspólne strojenie choinki oraz polsko-ukraińskie kolędowanie) połączone ze zbiórką funduszy – działanie zrealizowane w całości przez wolontariuszy z Ukrainy.

W akcję zaangażowało się w sumie 41 wolontariuszy, w tym młodzież szkolną, seniorów i kilkunastu wolontariuszy z Ukrainy. Ponadto na terenie całego województwa wspierali nas wolontariusze z 8 naszych partnerskich organizacji i z lokalnych instytucji (m.in. Urząd Marszałkowski, Straż Pożarna, Wojewódzki Urząd Pracy, Policja, Straż Miejska i wiele innych) oraz organizacji młodzieżowych m.in. Młodzieżowej Rady Miast Elbląg, Morąg, Olsztyn oraz Młodzieżowego Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

b. Animacja

Do głównych celów jakie postawili sobie animatorzy FOSy w 2022r. należały działania polegające na diagnozie potrzeb oraz wydobyciu potencjału społecznego poszczególnych grup z obszaru pracy animatorów. Ponadto staraliśmy się ożywić i zaktywizować społeczności lokalne do wspólnego działania na rzecz ogólnospołecznego pożytku w obrębie swojego miejsca zamieszkania oraz poza nim, poprawy jego dobrostanu, budowy bądź naprawy i wzmocnienia relacji międzyludzkich, nadania sensu działalności społecznej i czerpania radości z jej bezinteresowności.

Działania animacji społecznej podejmowane były zarówno na mniejszą, jak i większą skalę. Te mniejsze skupione były na uzyskaniu zmiany społecznej, pracując w mniejszej grupie i na mniejszym obszarze działania. Te większe związane były z animacją obejmującą całe miasto, włączając rozmaite struktury, organizacje pozarządowe, firmy, szkoły, instytucje i inne, angażując je i integrując wokół jednego nadrzędnego celu, na rzecz którego zdecydowały się wspólnie działać.

Do tego typu działań należy zaliczyć flagowy program Federacji Fosa pn. *Fosa Dzieciom i Seniorom*, w ramach którego co roku we współpracy z szeregiem zaangażowanych podmiotów społecznych udaje nam się przeprowadzić akcję przygotowywania kilkuset paczek świątecznych osobom najbardziej potrzebującym, zamieszkującym nasze województwo.

Kolejną inicjatywą przeprowadzoną na szeroką skalę i włączającą kilkadziesiąt podmiotów, firm, instytucji, organizacji oraz osób prywatnych było Święto Muzyki, które przyczyniło się do aktywizacji społeczności Olsztyna i okolic, na rzecz ożywienia przestrzeni miejskiej, nadając jej kolorytu oraz unikalnego charakteru, będąc jednocześnie inicjatywą niekomercyjną, całkowicie oddolną i silnie integrującą, wyzwalając bezinteresowne zaangażowanie wielu środowisk, na rzecz powodzenia przedsięwzięcia.

Trzeba także wspomnieć, że rok 2022 to czas pełen zawirowań i niepokojów społecznych, których głównym powodem była agresja Rosji wobec Ukrainy oraz fala uchodźców wojennych, których spora część trafiła do Polski, w tym Olsztyna i okolic. W związku z tym Federacja Fosa bardzo szybko włączyła się w działania pomocowe w stosunku do osób przybyłych z Ukrainy.

Wśród wielu, różnych form wsparcia, jednym z działań stała się także animacja społeczna. Miała ona za zadanie przede wszystkim integrację społeczną, zarówno wśród uchodźców, jak i pomiędzy napływową społecznością ukraińską a Polakami. Działania animacyjne miały stać się podstawą do stworzenie silnych więzi społecznych, nawiązywania nowych znajomości, odkrywania i odpowiedniego wykorzystywania potencjału społeczności ukraińskiej a co za tym idzie wzmocnienia psychicznego osób z Ukrainy, nadania poczucia sprawstwa, zmniejszenia lęku i wyobcowania, wzmocnienia poczucia własnej wartości oraz zwiększenia poczucia bezpieczeństwa i życzliwości społecznej.

Łącznie na terenie Olsztyna i okolic przeprowadziliśmy w 2022 roku kilkadziesiąt działań animacji społecznej, z których do najważniejszych, poza już wyżej wymienionymi, mających za zadanie odpowiedzieć na potrzeby środowisk lokalnych, oraz zrealizować w/w cele.

Działania na terenie Olsztyna:

Animacja w mieście to głównie praca z osobami korzystającymi ze wsparcia w projektach „W drodze do aktywności II", „Strefa aktywności zawodowej i integracji społecznej cudzoziemców", „Łączymy siły dla Ukrainy – edycja 3 oraz z wolontariuszami z Centrum Wolontariatu Federacji FOSa, którzy z roku na rok coraz aktywniej angażują się w różnego rodzaju działania społeczne, realizowane przez Federację FOSa.

„Łączymy siły dla Ukrainy"- happening muzyczny – jedna z akcji szerszego działania, obejmującego pomoc Ukrainie, pod tą samą nazwą, tym razem jednak ukierunkowaną na działanie animacji społecznej o charakterze muzycznym. Inicjatywa miała na celu zaaranżowanie przestrzeni miejskiej, do spotkania z drugim człowiekiem, by w tych trudnych czasach móc się wzajemnie wspierać i jednoczyć wobec niebezpieczeństwa z zewnątrz. Podczas tej ulicznej inicjatywy można było nie tylko spotkać się z drugim człowiekiem, porozmawiać, pobyć razem, wypić wspólnie herbatę, kawę, czy zjeść ciastko ale także posłuchać muzyki na żywo, którą prezentowali muzycy zarówno z Polski, jak i Ukrainy.

Open Piano 4 – to kolejna odsłona otwartego pianina społecznego, która zaangażowała siły nie tylko uczestników projektu, ale także wolontariuszy, oraz innych mieszkańców i społeczników Olsztyna. Tym razem akcji towarzyszyła także finansowa zbiórka publiczna, której cały dochód przekazany został na pomoc uchodźcom z Ukrainy.

Pożegnanie lata z Federacją FOSa – to piknik rodzinny, w ramach którego animatorzy Federacji Fosa wraz z uczestnikami projektu postanowili aktywnie i na świeżym powietrzu pożegnać wakacyjny letni sezon. W programie pikniku znalazły się liczne atrakcje dla dzieci, malowanie twarzy, zabawy z animatorem, m.in. warsztaty kuglarskie i artystyczne oraz ekologiczne.

Ale jazda – akcja zbierania uszkodzonych rowerów, gromadzenia części, naprawiania ich i przekazywania potrzebującym ukraińskim dzieciom, w ramach której wspieraliśmy prywatną inicjatywę pomocy uchodźcom, zapoczątkowaną i realizowaną w głównej mierze przez zakład mechaniki pojazdowej Palina Auto Serwis w Olsztynie.

Polsko-Ukraiński Występ Muzyczny – inicjatywa muzyczna polegająca na połączeniu sił polsko-ukraińskich i opracowaniu koncepcji wspólnego występu integrującego środowisko muzyczne i pozamuzyczne uczestników projektu. Osoby z projektu zainicjowały działanie polegające na przygotowaniu mini koncertu oraz warsztatów muzycznych, które były połączone z wręczeniem nagród Społecznicy Warmii i Mazur, którzy w 2022 roku swoje działania bardzo mocno ukierunkowali na pomoc osobom przybyłym z Ukrainy.

Rock for Ukraine – inicjatywa miała charakter integracyjnych warsztatów muzycznych, podczas których uczestnicy uczyli się specjalnie skomponowanej piosenki/hymnu dodającego otuchy, siły i nadziei na lepsze jutro. Podsumowaniem warsztatów było wspólne wykonanie nauczonego utworu muzycznego, w którym wzięły udział wszyscy uczestnicy wydarzenia. Inicjatywa miała niezwykle ciepły i energetyczny charakter. Rozbrzmiewające dźwięki muzyki pozwalały wszystkim uczestnikom poczuć wsparcie i życzliwość drugiego człowieka. Zarówno dzieci jak i dorośli poprzez twórczą aktywność mogli choć przez chwilę odwrócić myśli od nieprzyjemnych, często tragicznych wydarzeń związanych z toczącą się w ich kraju wojny.

Polsko-Ukraińskie Spotkanie Świąteczne – to inicjatywa podczas, której wspólnie z uczestnikami projektu stworzyliśmy warsztaty tworzenia ozdób świątecznych, oraz warsztaty kolędowe. Wspólnie uczyliśmy się kolędy „Cicha noc", którą w obu językach, polskim i ukraińskim zaśpiewaliśmy na zakończenie inicjatywy, podczas uroczystego ubierania choinki oraz zapalenia lampek świątecznych. Warsztatom rękodzielniczym towarzyszyły występy sceniczne dzieci, młodzieży oraz dorosłych uczestników projektu. Wydarzenie miało charakter integracyjny i mocno włączający, dzięki któremu uczestnicy przedsięwzięcia mieli okazję pogłębić więzi społeczne, wzmocnić poczucie własnej wartości, miło spędzić czas i poczuć siłę współpracy, w tworzeniu wartościowych inicjatyw społecznych.

Działania na terenach mniejszych miejscowości

Działania animacyjne na terenach wiejskich oraz małych miast, odbywały się głównie na bazie świetlic w gminach Gietrzwałd, Dywity, Jeziorany, Biskupiec i Srokowo a także lokalnych UTW, czy DPS'ów.

We wszystkich miejscowościach prowadzone były warsztaty jak m.in.: *szyte na miarę*, kompetencji społecznych, przeprowadzone zostały inicjatywy lokalne oraz warsztaty, które odpowiadały na indywidualne potrzeby uczestników.

Dodatkowo odbywały się spotkania animacyjne, zachęcające mieszkańców do działań na rzecz lokalnych społeczności. W czasie spotkań tworzono różne artystyczne przedmioty lub ustalano dalsze działania społeczne czy też udział w akcjach lokalnych. Wszystkie świetlice wzięły udział w ogólnopolskiej akcji ochrony środowiska *Eko Walentynki* – zbiórce baterii, udział w graniu razem z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy.

W poszczególnych miejscowościach zorganizowano szereg inicjatyw społecznych. Do najważniejszych należy zaliczyć:
Mieszkańcy Biesala postanowili zagospodarować teren przy świetlicy, zakupiono dekoracyjne doniczki oraz kwiaty i krzewy, zmontowane zostały także donice z ławkami w celu wykorzystania przestrzeni, zorganizowane zostały zawody sportowe z nagrodami pt: „Potyczki rodzinne"

Mieszkańcy Tuławek wraz z uczestnikami projektu zaplanowali i wykonali zagospodarowanie terenu w celu stworzenia przyjaznego miejsca przy świetlicy, gdzie można w otoczeniu zieleni i drewna odpocząć w różnych porach roku, zakupiono w tym celu elementy drewniane rośliny i ozdobne, kolejną inicjatywą było stworzenie „Parku jak malowany" z zakupionych roślin i rodzimych gatunków stworzono piękny zakątek w parku wraz z miejscami do wypoczynku na hamakach.

W Łęgutach zrealizowano inicjatywę przywrócenia blasku tablicy historycznej, zebrano informacje o historii wsi, odnowiono drewnianą tablicę, którą zawieszono, by służyła potomnym. Oprócz tego zorganizowano inicjatywę Dzień dziecka – rozpoczęcie wakacji wraz z animatorami, mieszkańcami sołectwa i radą sołecką. Dodatkowo wspólnie postanowiono, że powstanie przepiśnik na dania stworzone przez mieszkańców, którzy podzielą się z innymi swoimi ulubionymi przepisami. Zdecydowano, że formą przepiśnika będzie kalendarz na rok 2023. Każdy miesiąc prezentował inne danie ze zdjęciem autorki czy autora dania.

W ramach spotkań z mieszkańcami gminy Dywity (miejscowości: Brąswałd, Bukwałd, Barkweda) zorganizowano szereg działań. W Barkwedzie założone zostało Koło Gospodyń Wiejskich Napoleonki, które już na początku swojej działalności przygotowało poczęstunek i biesiadę dla uczestników inscenizacji bitwy napoleońskiej, uczestniczki nauczyły się obsługi maszyn do szycia i uszyły fartuchy dla lokalnych gospodyń, oprócz tego odnowiono drewniany domek pt. "Odnowienie domku na kurzej stopie" na placu zabaw oraz inne drewniane elementy przy świetlicy. W Brąswałdzie stworzono wizytówkę wsi w postaci napisu z krzewów przy placu zabaw.

Ponadto zrealizowaliśmy szereg spotkań i wspólnych działań z uczestnikami dziennego oraz całodobowego DPS'u oraz Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Jezioranach. W ramach działań zrealizowano m.in. warsztaty fotograficzne, filmowe i teatralne a także wspólnie zorganizowano projekcje filmowe, połączone ze spotkaniami autorskimi. Dodatkowo, panie z dziennego DPS zaangażowały się w pomoc w akcji Fosa Dzieciom i Seniorom oraz Kolędowe Open Piano, tworząc na drutach ok. 10 ciepłych szalików, wykorzystanych podczas obu inicjatyw, będąc jednocześnie dodatkowym prezentem do przygotowywanych paczek, dla osób potrzebujących.

2.2. Człowiek w zmianie

a. Aktywizacja społeczna i zawodowa

W 2022 roku w Fedracji FOSa usługi aktywizacji zawodowej realizowane były w ramach wsparcia prowadzonego przez: doradców zawodowych, pośredników pracy, trenerów pracy, JOB firmy, czy kursów zawodowych, które realizowane były w wielu projektach.

- Wsparcie doradców zawodowych, pośredników i trenerów pracy

Doradcy zawodowi pełnili profesjonalne poradnictwo i wsparcie w procesie aktywizacji zawodowej, a także w zakresie zakładania oraz prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Doradcy wspierali uczestników w poszukiwaniu pracy, przekazywali wiedzę potrzebną do aplikowania o pracę, wspólnie z uczestnikami przygotowywali CV oraz do przygotowali do rozmów kwalifikacyjnych z pracodawcami. Zadaniem doradców zawodowych było również ustalenie wraz uczestnikami potrzeb związanych z nabyciem, rozwinięciem czy dostosowaniem posiadanych kompetencji do wymagań rynku pracy, czego efektem było organizowanie osobom potrzebującym wsparcia w tym zakresie kursów zawodowych. W projektach skierowanych do cudzoziemców i uchodźców doradca zawodowy pomagał kompletować dokumenty niezbędne do potwierdzenia kwalifikacji zawodowych z Ukrainy. Weryfikował je w kontekście polskiego rynku pracy.

Trenerzy pracy wspierali w procesie poszukiwania i utrzymywania zatrudnienia, włączając w to proces zmiany uczestników, budowanie potencjału i pracę na mocnych stronach uczestników, wyszukiwanie i dostosowywanie propozycji zawodowych, wsparcie przy wyborze stażu, pracy; pomoc w załatwianiu formalności, wsparcie w aplikowaniu o pracę, pomoc w negocjowaniu warunków zatrudnienia, wsparcie na stanowisku pracy do momentu uzyskania samodzielności.

Trener od początku realizacji projektu budował współpracę międzyinstytucjonalną na rzecz zatrudnienia uczestników - kontakty z instytucjami rynku pracy oraz pracodawcami. Trener wspierał również w procesie pośrednictwa pracy (świadczonego przez publiczne służby zatrudnienia i inne instytucje rynku pracy) i w kontaktach z pracodawcami.

W 2022 roku Federacja FOSa wspierała zarówno uczestników projektów z Polski, jak i z Ukrainy. Poradnictwa zawodowego udzielono 140 osobom. Zatrudnienie dzięki Federacji FOSa znalazły 74 osoby – 46 Polaków oraz 28 osoby z Ukrainy. Zawarto 74 umowy, z czego 44 były umowami o pracę. Dodatkowo też 17 osób wzięło udziałach w stażach.

W przypadku uchodźców z Ukrainy najczęściej zatrudniano przy pracach budowlanych, w szeroko pojętej branży usług. Pracodawcy chętnie zatrudniali uczestników projektów FOSy w hotelarstwie, m.in. w zawodzie pokojowej czy pomocy kuchennej. Uchodźcy z Ukrainy często szukali pracy w podobnych zawodach, które wykonywali u siebie, często w gastronomii. Najważniejsze było jednak przygotowanie ich pod kątem rynku pracy, kursów językowych, zapewnienie opieki nad dziećmi. To wszystko zostało ujęte w planie działań Federacji FOSa, gdzie specjaliści uruchomili szereg narzędzi potrzebnych i koniecznych w procesie aktywizacji cudzoziemców.

- JOBfirma to innowacyjny, 5-6 tygodniowy model aktywizacji społeczno-zawodowej, w ramach którego uczestnicy projektu „W drodze do aktywności – edycja 2”, pracując w grupach max. 7 osobowych byli włączani w szereg działań ukierunkowanych na podniesienie ich kompetencji zawodowych oraz gotowości do wejścia na rynek pracy. Model ten został wypracowany i zwalidowany w ramach projektu „JOBfirma jako model pracy z osobami bezrobotnymi 50+” realizowanego przez Szczecińską Fundację Talent-Promocja-Postęp (proj. Innowacyjny POKL). Personel projektu odpowiedzialny za realizację JOBfirmy

w naszym projekcie dopasował ten model do potrzeb biorących w nim udział uczestników. I tak podczas pierwszego tygodnia realizacji programu JOBfimy dokonywana jest diagnoza predyspozycji zawodowych a także realizowane są zadania sprzyjające wzajemnej integracji. Personel odpowiedzialny za realizację formy wsparcia jaką jest JOBfirma dopasowuje pracę i zadania zlecane uczestnikom do specyfiki grupy. Zadania te realizowane są w kolejnych tygodniach pracy. W tym czasie w realizację programu JOBfirma włączani są różni specjaliści, w zależności od potrzeb grupy. Organizowane jest spotkanie pn. „Debaty na różne tematy", podczas którego animatorzy rozmawiają z uczestnikami na temat najbardziej nurtujących ich problemów społecznych, które zauważają w swoim otoczeniu. Podczas spotkania z kilku tematów poruszanych przez uczestników wybierane są trzy, które mają potrzebę zgłębiać w kolejnych tygodniach zajęć. Jednocześnie zaczyna się praca ściśle zawiązana z aktywizacją zawodową. Uczestnicy poznają aktywne metody poszukiwania pracy, specyfikę rynku pracy, wspólnie z personelem projektu sporządzają swoje dokumenty aplikacyjne a także spotykają się z trenerem pracy, który rozpoczyna proces aktywnego poszukiwania pracy wraz z uczestnikiem, by po zakończeniu JOBfirmy jak najszybciej osoby mogły rozpocząć pracę. Ponadto w ramach zajęć uczestnicy biorą udział w warsztatach motywacyjnych i komunikacyjnych, dotyczących rozwiązywania sytuacji konfliktowych, radzenia sobie ze stresem, ale też zarządzania czasem, prozdrowotnych, żywienia, gospodarowania budżetem lub w innych, zorganizowanych w odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby. Dodatkowo z uczestnikami pracują animatorzy społeczni, których zadaniem jest aktywizowanie środowiska (organizacji pozarządowych, instytucji czy grup sąsiedzkich) osób zagrożonych wykluczeniem, aby na nowo przywrócić im społeczne znaczenie – mieszkańca, sąsiada czy osoby, która działa na rzecz innych. Animatorzy pracują więc zarówno ze środowiskiem, jak i samymi uczestnikami JOBfirmy, włączając ich w działania społeczne. Po rozpoznaniu zainteresowań grupy animatorzy organizują wraz z uczestnikami lub włączają ich w inicjatywy na rzecz innych.
W 2022 roku w Projekcie „W drodze do Aktywności edycja 2", który trwał do końca sierpnia 2022 zrealizowanych zostało 5 edycji JOBfirmy, w których wzięło udział łącznie 27 uczestników.

Forma wsparcia JOBfirma realizowana była również w Projekcie „W DRODZE DO AKTYWNOŚCI. Wsparcie realizacji usług poradniczych Federacji FOSa", który rozpoczął się w listopadzie 2022r. Specjaliści JOBfirmy przygotowywali uczestników (5 osób – 4 osoby z Ukrainy, 1 z Polski) do rozpoczęcia udziału w symulacyjnym przedsiębiorstwie. 1 edycja JOBfirmy rozpoczęła się 19.12.22 r. Uczestniczki rozpoczęły pracę nad przygotowaniem wspólnej inicjatywy w postaci SPA na Dzień Babci i Dziadka.

- Kursy zawodowe

Jednym z elementów aktywizacji zawodowej jest zmiana, nabycie lub uzupełnienie kwalifikacji zawodowych w celu dostosowania kompetencji zawodowych do wymagań rynku pracy. Kursy zawodowe ustalane są z uczestnikiem przez doradcę zawodowego, który wcześniej diagnozuje potrzebę zmian kompetencji zawodowych, bada predyspozycje zawodowe łącząc z posiadanymi już doświadczeniami zawodowymi uczestników.

W 2022 kursy zawodowe zrealizowane zostały w następujących projektach:

- w projekcie „W drodze do aktywności – edycja 2" odbyło się łącznie 27 kursów kwalifikacyjnych tj. Opiekunka dziecięca powyżej 3 lat, opiekun osób starszych i niepełnosprawnych, pracownik administracyjno – biurowy z ECDL, ADR przewóz Materiałów Niebezpiecznych, stylizacja rzęs i paznokci, florysta, sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej i egzaminem ECDL, obsługa wózków jezdniowych, obsługa koparko – ładowarki, specjalista ds. kadr i płac.

- w projekcie „W drodze do aktywności. Wsparcie realizacji usług poradniczych Federacji FOSa” od listopada do końca roku 2022 zdążyliśmy zrealizować kursy zawodowe dla 6 uczestników tj. masaż klasyczny, florystka, makijażysta, cukiernik, pracownik biurowy z ECDL.

- w projekcie „Olsztyński Klub Integracji Społecznej” łącznie 9 osób ukończyło kursy kwalifikacyjne i zawodowe tj. sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej, opiekunka dziecięca do lat 3, opiekunka dziecięca do lat 3 animator czasu wolnego z ECDL, spawacz metodami TIG141/FWFM5,TIG141/ FW FM1, trener personalny, opiekunka osób starszych i niepełnosprawnych, uprawnienia gazowe typu F.

- w projekcie „Strefa aktywności i integracji społecznej cudzoziemców” 28 osób ukończyło kursy zawodowe (kurs stylizacji rzęs i paznokci, florysty, sprzedawcy z obsługą kasy fiskalnej, opieki nad opiekunką osób starszych, operatora wózków jezdniowych, podstawy księgowości z ECDL).

- Treningowe Centrum Rozwoju i Wsparcia

Centrum Rozwoju i Wsparcia to inicjatywa, która miała wprowadzić uczestników projektu i wdrożyć nawyki kulturalne. Celem podejmowanych w ramach Centrum Treningowego działań była zmiana przekonań beneficjentów oraz ich podejścia do życia społecznego i poprawa funkcjonowania w życiu społecznym. W ramach Centrum stworzono grupy, które wzięły dział w cyklu wyjść treningowych, np. na koncert, do filharmonii, do kina, teatru, spotkania z ludźmi kultury (np. znanymi aktorami, muzykami i innymi twórcami), wyjście do restauracji – miejsc, z których do tej pory nie korzystali. Każde wyjście poprzedzone było procesem przygotowującym uczestników do udziału w określonym wydarzeniu, pod kątem panującej tam etykiety, savoir-vivre’u, wizerunku oraz dyskusją nad związanymi z tym obawami uczestników. Po każdym wyjściu treningowym przeprowadzone było spotkanie ewaluacyjne, poświęcone refleksjom uczestników, ich odczuciom oraz emocjom.

Edukacja kulturalna, która odbywa się poprzez m.in. wizyty w miejscach publicznych tj. np. restauracje, kino, teatr, itp. ma wszechstronny wpływ na rozwój osobisty w wielu obszarach: wzmocnienie kompetencji językowych, rozszerzenie zasobu słownictwa (kino, teatr), rozwinięcie poczucia estetyki, nauka obycia w różnych sytuacjach i miejscach, poznanie historii oraz tradycji swojej społeczności i ogólne poszerzenie horyzontów. To wszystko zwiększa kompetencje społeczne uczestników i ma wpływ na ich dalsze funkcjonowanie zarówno w życiu rodzinnym, społecznym, jak i zawodowym.

Uczestnicy od stycznia do sierpnia uczestniczyli m.in. w spektaklach kulturalnych, koncertach, pokazach filmowych oraz mieli możliwość spotkania z autorytetami ze świata kultury, brali również aktywny udział w koncertach w filharmonii, spektaklach w Teatrze im. Stefana Jaracza, uczestniczyli w wycieczkach z przewodnikiem, seansach w Planetarium czy rozmową z astronomem w Obserwatorium.

Zasadniczym celem działania Centrum było uczenie się przez uczestników obycia i funkcjonowania w grupie, co przełoży się na ich gotowość do wejścia w środowisko pracy i zwiększenie szans na podjęcie zatrudnienia. Uczestnicy dzięki sesjom nabyli nowe umiejętności i kompetencje niezbędne w pracy zawodowej – organizowania, planowania, systematyczności itd. Były to również umiejętności związane z pracą w grupie, czyli współpracy i wspólnego dochodzenia do rozwiązań. W znacznym stopniu przyczyni się to do podniesienia ich szans na zatrudnienie, gdzie ważne jest współdziałanie i gotowość na nią. Dodatkowo też konfrontacja naszego życiowego doświadczenia z szerszą perspektywą pokazywaną przez twórców prowadzi do zmiany dotychczasowych, ograniczających uczestników przekonań. Często też podniesienie kompetencji społecznych wpływa na naszą zmianę, wspiera m.in. wyznaczanie nowych celów, również związanych z rozwojem zawodowym. Uczestnictwo w kulturze sprawia, że pojawia się chęć budowania relacji, kapitału społecznego, gdyż wiąże się z ważnym krokiem podejmowanym przez beneficjentów, czyli wysiłkiem wkładanym w aktywizację. Dodatkowo też dzięki uczestniczeniu w sesjach Treningowego Centrum Wsparcia u niektórych beneficjentów

zmniejszona zostaje społeczna izolacja, a edukacja kulturalna wspiera przełamywanie stereotypów, co w efekcie prowadzi do większej otwartości na zmianę.

W projekcie „W drodze do aktywności – edyja 2" od stycznia do sierpnia 2022 roku przeprowadzono 45 sesji, w których wzięło udział 48 uczestników – 39 kobiet oraz 9 mężczyzn.

W projekcie „W drodze do aktywności. Wsparcie realizacji usług poradniczych Federacji FOSa" w ramach Treningowego Centrum specjalista ds. wsparcia zorganizował dla grupy 5 osób dwie sesje treningowe. Pierwsza w Galerii Warte Świeczki. Podczas sesji treningowej uczestnicy mieli możliwość obcować ze sztuką, zapoznali się z różnymi technikami malarskimi, artystycznymi. Druga sesja związana z działalnością wolontarystyczną – uczestnicy dowiedzieli się czym jest wolontariat, jak się angażować, jakie przynosi efekty w skutecznym poszukiwaniu pracy. Sesja polega również na aspekcie praktycznym. Uczestnicy pomagali w pakowaniu paczek w ramach akcji FOSa Dzieciom i Seniorom.

- Warsztaty kompetencji miękkich

W 2022 roku odbyło się wiele spotkań w ramach warsztatów kompetencji społecznych i życiowych o bardzo zróżnicowanej tematyce. Ich celem był rozwój kompetencji niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania zarówno w rodzinie, jak i w szerszej społeczności. Prowadzone są metodami aktywnymi (m.in. wykłady, pogadanki, ćwiczenia, dyskusja) w oparciu o proces grupowy i metodologię uczenia osób dorosłych. Ich przykładowa tematyka to: warsztaty motywacyjne, odpowiedzialność, zarządzanie czasem, prozdrowotne, żywienie, gospodarowanie budżetem domowym, kompetencje wychowawcze, rozwijanie kompetencji interpersonalnych, postępowanie w sytuacjach trudnych i konfliktowych, radzenie sobie ze stresem i inne w odpowiedzi a zdiagnozowane potrzeby.

Dzięki uczestnictwu w warsztatach kompetencji uczestnicy wzmocnili i rozwinęli swoje umiejętności pracy w grupie, zwiększyli otwartość na nowe wyzwania, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenie sobie z krytyką, argumentowanie własnych racji czy skuteczność w komunikacji w rodzinie i z otoczeniem, poznali nowe sposoby myślenia o sytuacji w której się znajdują. Uczestnictwo w warsztatach pozytywnie wpływa na uczestnika i jego relacje w rodzinie.

W projekcie skierowanym do cudzoziemców „Strefa aktywności i integracji społecznej cudzoziemców" przeprowadzonych zostało 10 warsztatów kompetencji społecznych i życiowych. Tematyka odpowiadała indywidualnym potrzebom grup i dotyczyły głównie kreowania wizerunku, radzenia sobie ze stresem, komunikacji interpersonalnej, wsparcia w nowej sytuacji, miejscu itp.

- Wsparcie psychologiczne

Wsparcie psychologiczne uwzględnione było w większości projektów realizowanych w 2022 roku, zarówno w projektach związanych z aktywizacją społeczno-zawodową, dotyczących aktywności i integracji społecznej cudzoziemców, jak i projektach wspierających opiekunów i rodziny z osobą zależną.

Psycholog w powyższych projektach jest osobą, która na samym początku, w trakcie wywiadu diagnostycznego, rozpoznaje motywację uczestnika do udziału w projekcie oraz jego potrzeby. Wyjaśnia im rolę i zadania psychologa, jednocześnie zachęcając ich do skorzystania z poradnictwa psychologicznego. Po spotkaniu diagnostycznym psycholog tworzy dla danego beneficjenta Indywidualną Ścieżkę Reintegracji. Najważniejszymi zadaniami psychologa w projektach są indywidualne konsultacje z uczestnikami, prowadzenie warsztatów grupowych oraz interwencja kryzysowa.

- Indywidualne konsultacje psychologiczne służą rozmowie o problemach, z jakimi uczestnik zgłasza się do projektu. Jest to czas, w którym oprócz dzielenia się swoimi trudnościami, uczestnik w obecności psychologa

stara się znaleźć odpowiednie dla swego problemu rozwiązanie. Jeśli zachodzi taka potrzeba, spotkania odbywają się regularnie i w ich trakcie realizowany jest program zmiany, ustalony wspólnie ze specjalistą na jednej z pierwszych konsultacji. Spotkania z psychologiem nie muszą dotyczyć wyłącznie kryzysów – często zdarza się, że są to konsultacje w sprawie motywacji i sposobów jej wzbudzania lub podtrzymywania, a także w kwestii budowania właściwych relacji z otoczeniem, zwłaszcza z najbliższą rodziną.

- Warsztaty grupowe dotyczą radzenia sobie ze stresem. W ich trakcie uczestnicy zapoznają są ze współczesną wiedzą psychologiczną dotyczącą stresu oraz sposobami jego redukcji. W czasie warsztatów uczestnicy zachęcani są do dzielenia się swoimi refleksjami i doświadczeniem. Psycholog przedstawia też, omawia, a następnie wraz z uczestnikami wykonuje ćwiczenia, które mają na celu skuteczne radzenie sobie z sytuacjami stresowymi. Uczestnicy warsztatów wychodzą ze spotkania z wiedzą i narzędziami, pozwalającymi im samodzielnie mierzyć się z trudnymi sytuacjami i wynikającymi z nich emocjami.

Pomoc psychologiczna obejmująca rodziny ukierunkowana była m.in. na: wzmocnienie poczucia własnej wartości, doskonalenie kompetencji wychowawczych, umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami, stawiania sobie celów życiowych i ich osiągania, wskazanie miejsc pomocy psychologicznej poza projektowej.

Interwencja kryzysowa

W 2022 roku realizowany był projekt „Mobilne wsparcie w sytuacjach kryzysowych osób i rodzin będących w kryzysie" Przedmiotem zadania było kompleksowe wsparcie dla osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej, w tym dotkniętych dysfunkcją i kryzysem mieszkańców Olsztyna i powiatu olsztyńskiego w formie interwencji kryzysowej, a więc zespołu interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej było przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. W ramach interwencji kryzysowej w zadaniu udzielana będzie natychmiastowa specjalistyczna pomoc psychologiczna, oraz w zależności od potrzeb poradnictwo i wsparcie socjalne (nie obejmujące ustalania uprawnień do świadczeń) lub prawne.

Odbiorcami zadania byli mieszkańcy Olsztyna i powiatu olsztyńskiego, w tym obywatele Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w sytuacjach nagłych, traumatycznych wydarzeń losowych, a także ofiary przestępstw, wojny (w tym obywatele Ukrainy chroniący się przed inwazją rosyjską na terenie Olsztyna i powiatu olsztyńskiego), aktów terroru, i doświadczające przemocy. Interwencją objęte były rodziny i osoby bez względu na osiągany dochód.

- Klub Integracji Społecznej

Beneficjentami Olsztyńskiego Klubu Integracji Społecznej były osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, kierowane do klubu integracji społecznej przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej lub osoby które samodzielnie wnioskujące o uczestnictwo. W ramach KIS dla każdego uczestnika opracowana została Indywidualna Ścieżka Reintegracji. W roku 2022 opracowano 37 IŚR.
W olsztyńskim klubie prowadzone były zajęcia i spotkania z psychologiem, zapewnione było uczestnictwo w kursach zawodowych, korzystanie z porad prawnika, doradcy zawodowego. Uczestnicy mogli też odbyć płatny staż w celu nabycia doświadczenia zawodowego u wybranego z doradcą zawodowym i trenerem pracy pracodawcy, w celu rozwinięcia posiadanych kompetencji zawodowych i w konsekwencji ułatwia zatrudnienie (w roku 2022 zrealizowano 5 staży). W ramach OKIS z poradnictwa zawodowego korzystało 27 osób. Zrealizowano 42 godziny warsztatów z doradztwa

zawodowego oraz 76 godzin konsultacji, 95 godzin konsultacji z trenerem pracy. Kursy kwalifikacyjne i zawodowe ukończyło łącznie 9 osób, a 12 uczestników podjęło pracę.

- Usługi społeczne w projekcie „Strefa aktywności i integracji społecznej cudzoziemców" świadczyliśmy dla 313 cudzoziemców, w tym 303 obywateli Ukrainy, którzy znaleźli się w Polsce w związku z prowadzonymi działaniami wojennymi na terytorium Ukrainy i znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej.

Pedagog wspierał integrację cudzoziemców w szkołach i aktywności głównych interesariuszy środowiska szkolnego (np. asystentura w trakcie zajęć szkolnych oraz w kontaktach opiekunów z placówką oświatową, organizacja warsztatów i szkoleń dla nauczycieli i rodziców, zarówno o tematyce dotyczącej kultury polskiej, jak i kultury państw pochodzenia cudzoziemskich uczniów, wydarzeń o charakterze integracyjnym). Pedagog czuwał również nad zajęciami dla dzieci, ich programem i jakością oferty.

Rodziny biorące udział w projekcie objęte zostały wsparciem coacha rodzin. Celem wsparcia udzielanego przez coacha rodziny było rozwiązywanie problemów na miejscu, w środowisku rodzinnym. Coach rodziny pracował bezpośrednio z rodziną, wspierał w organizacji i wykonywaniu obowiązków domowych, monitorował stan rodziny i pomagał w rozwiązywaniu konfliktów.

W ramach projektu uruchomiliśmy 6 grup języka polskiego dla łącznie 66 osób (6 więcej niż zaplanowano w projekcie). Kurs języka polskiego dla każdej grupy odbywał się 2 razy w tygodniu po 2 h. Na potrzeby kursu zakupione zostały podręczniki wraz z zeszytem ćwiczeń, materiały biurowe dla uczestników, materiały niezbędne do prowadzenia zajęć.

- Zajęcia edukacyjne dla uchodźców z Ukrainy w ramach projektu „Żyroskop – Wielopoziomowy Model Wsparcia Osób Dorosłych Z Ukrainy"

Od listopada 2022 r. rozpoczęliśmy rekrutację do projektu edukacyjnego uchodźców z Ukrainy. Projekt zakłada realizację zajęć edukacyjnych dla 52 osób. Każdy uczestnik w chwili rekrutacji do projektu poddawany jest diagnozie poziomu jego wiedzy o Polsce i znajomości j. polskiego, by dopasować do niego odpowiednie formy wsparcia w projekcie. W ramach projektu każdy uczestnik skorzysta z następujących grupowych form wsparcia:

- nauka języka polskiego
- Instytucje w Polsce – tematyka: korzystanie z usług publicznych i instytucji wsparcia w Polsce – również z wykorzystaniem profilu ePUAP, elektronicznej skrzynki podawczej – takich jak np. służba zdrowia, urząd pracy, przedszkole i żłobek, szkoła, korespondencja urzędowa i wypełnianie formularzy urzędowych, sprawy zatrudnienia, podatkowe, sytuacje kryzysowe, pomoc społeczna, urząd stanu cywilnego, urząd ds. cudzoziemców, urząd gminy.
- Podstawy poszukiwania pracy w Polsce – tematyka: pisanie CV i listu motywacyjnego, wyszukiwanie ogłoszeń o pracę oraz poruszanie się po portalach typu www.pracuj.pl i www.mojeportfolio.pl, etapy procesu rekrutacji, przygotowanie się do rozmowy kwalifikacyjnej, badanie profilu zawodowego i mocnych stron, umiejętności miękkie (np. komunikacja, asertywność, prezentacja).
- Pracuję legalnie w Polsce – tematyka: legalna praca w Polsce, konsekwencje pracowania w szarej strefie, formy zatrudnienia, obowiązki i prawa pracownika oraz pracodawcy, zgłaszanie sytuacji problemowych, system podatkowy i rozliczanie PIT, system ubezpieczeń społecznych i emerytalnych.

- Wiedza o Polsce – tematyka: symbole Polski, przegląd historii, położenie geograficzne, przynależność do organizacji międzynarodowych, polskie tradycje i kultura, system polityczny, kultura, informacje o języku polskim i jego miejsce w świecie języków.
- Finansowe ABC – tematyka: budżet domowy i jego planowanie, zaciąganie zobowiązań finansowych (m.in. pętla zadłużenia), konto w banku i inne produkty bankowe, podatki, paragony i faktury, prawa konsumenta (reklamacje, odstąpienie od umowy).
- Transport i komunikacja – tematyka: pozyskiwanie i przetwarzanie informacji użytkowej związanej z transportem i komunikacją z wykorzystaniem serwisów internetowych i aplikacji mobilnych.
- Budowanie poczucia pewności siebie, komunikacja interpersonalna itp. (umiejętności społeczne).
- Wsparcie psychologiczne – w formie indywidualnej.
- Doradztwo specjalistyczne prawne – w formie indywidualnej.

Do końca 2022 roku zajęcia z języka polskiego rozpoczęły dwie trzynastoosobowe grupy uczestników na poziomie A1 i A2.

b. Wsparcie rodziny

Federacja FOSa prowadzi wiele działań ukierunkowanych na wsparcie rodzin. Działania te mają na celu zapewnienie rodzinie pomocy w trudnych sytuacjach, w ich rozwiązywaniu oraz nabyciu nowych umiejętności, radzenia sobie w życiu. Przykładami działań wspierających są działania prowadzone przez psychologów, pracowników socjalnych/środowiskowych, pedagogów rodziny i wielu innych zaangażowanych w poprawę jakości życia współczesnych rodzin.

Do Federacji FOSa trafiają rodziny z różnych środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym z wielu powodów tzn. z dysfunkcjami wychowawczymi, najczęściej dotknięte aktami przemocy, alkoholizmem, ubóstwem, niepełnosprawnością, zmagające się z samotnością. Pracownik środowiskowy jest pierwszą osobą, z którą spotyka takie osoby się spotykają. Od tej chwili zależy jak będzie wyglądała dalsza ścieżka współpracy i jaka zostanie nawiązana relacja między uczestnikami a specjalistami, którzy później będą pracować indywidualnie lub z całymi rodzinami. Zadaniem pracownika środowiskowego jest nadzór nad realizacją umowy socjalnej, udzielenie pomocy, która wynikała z IŚR, bieżące monitorowanie sytuacji rodziny, identyfikowanie oraz szybka reakcja na sytuacje trudne i kryzysowe.
W pracy z rodzinami pracownicy środowiskowi stosują tzw. zasadę małych kroków. W praktyce polega to na wyznaczaniu łatwych do realizacji, krótkoterminowych celów, ustaleniu krótkich terminów realizacji, rozliczaniu z działań i planowaniu kolejnych działań. Niejednokrotnie praca pracownika środowiskowego to również praca z otoczeniem rodzinnym, sąsiadami, znajomymi. Pracownik środowiskowy to osoba, z którą uczestnik nawiązuje szczególny kontakt, nie tylko w rozwiązywaniu problemów społecznych ale także bytowych. To praca, która trwa czasami bardzo długo, żeby wzbudzić zaufanie uczestnika. Pracownik środowiskowy wspiera też kompleksowość działań specjalistów pracujących z rodziną, scala również informacje na temat rodziny co daje wysoką jakość usług. Można w ten sposób szybko reagować na sytuacje trudne i kryzysowe. Pracownik środowiskowy sporządza też okresowe oceny dla każdego uczestnika, mające na celu ocenę bieżącej sytuacji, postępów w dążeniu do zmian, ocenę celowości i skuteczności dobranych form i metod wsparcia dla każdego członka rodziny. Niejednokrotnie pracownik środowiskowy jest też osobą, która kontaktuje się z innymi instytucjami pomocy społecznej, aby pomóc osobie w rozwiązywaniu problemów, zmiany sytuacji życiowej i ewentualna reakcję na sytuacje kryzysowe. Pracownik środowiskowy organizuje również paczki żywnościowe z Banku Żywności czy zgłasza osoby do świątecznej akcji Federacji FOSa – „ Fosa dzieciom i seniorom. Często są to również telefoniczne rozmowy wspierająco-motywujące. Uczestnicy zgłaszają do pracownika środowiskowego potrzebę kontaktu z psychologiem, prawnikiem, dietetykiem, logopedą czy innymi specjalistami. Reakcja na takie potrzeby odbywa się w bardzo krótkim czasie.
Wsparciem pracownika środowiskowego w 2022 zostały objęte rodziny uczestniczące w ramach projektów: „Rozwój usług społecznych w gminie Jeziorany", „Rozwój usług społecznych w gminach Dywity i Gietrzwałd", „Strefa pomocy dla rodzin z osoba zależną", „Wsparcie dla rodzin z osoba zależną".

Wsparcie psychologiczne w 2022 roku realizowane było w różnej formie: spotkań indywidualnych, spotkań grupowych, interwencji kryzysowych.
Indywidualne spotkanie z psychologiem rozpoczynało się od nawiązania kontaktu, w którym wyjaśniał swój udział i zakres udzielanego wsparcia, ale przede wszystkim poznawał oczekiwania uczestnika motywując go do skorzystania z oferty projektowej. Przy akceptacji uczestnika podejmował działania diagnostyczne w celu wypracowania wspólnie z uczestnikiem i zespołem projektowym Indywidualnej Ścieżki Reintegracji. W pracy z uczestnikiem zwracał uwagę na relację wsparcia opartej na empatii

i szacunku, w której kładł nacisk na połączenie aktywnego słuchania i rozumienia oraz udzielania wsparcia. Psycholog pomagał w radzeniu sobie ze stresem, znajdując źródła lub przyczynę problemów, a także odpowiednie sposoby ich przezwyciężania. Stosując poradnictwo psychologiczne adresując je do osób zdrowych pomagał przezwyciężać kryzysy rozwojowe, trudności przystosowawcze, nagromadzonych obciążeniach emocjonalnie wydarzeniach życiowych. Pomagał w nauce identyfikowania problemów i poszukiwania sposobów ich rozwiązywania korzystając z własnych zasobów. W pracy tej psycholog wzmacniał uczestników w realizowanych przez nich zmianach. Uwrażliwiał na potrzebę korzystania z pomocy w rozwiązywaniu aktualnych kłopotów i trudności życiowych z jednoczesnym poszukiwaniem konstruktywnych rozwiązań wyjścia z impasu/kryzysu przy wykorzystaniu własnych zasobów/mocnych stron.

Pomoc psychologiczna obejmująca rodziny ukierunkowana była m.in. na: wzmocnienie poczucia własnej wartości; doskonalenie kompetencji wychowawczych; umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami; stawiania sobie celów życiowych i ich osiągania; wskazanie miejsc pomocy psychologicznej poza projektowej.
Uczestnicy jako rodzina chętnie korzystali z udzielanej im pomocy psychologicznej. Każdorazowo oczekiwali wsparcia i pomocy w rozwiązywaniu bieżących problemów dotyczących członków rodziny. W czasie spotkań rodzinnych koncentrowano się na rozwijaniu kompetencji społecznych. Omówiono powody najczęstszych konfliktowych sytuacji z najbliższymi i innymi ludźmi, z którymi kontaktujemy się. Wskazano na główne bariery komunikacyjne i możliwości uzyskania defektywnej komunikacji. Ukierunkowano działania na zwiększenie integracji rodziny i udzielania sobie wzajemnego wsparcia oraz podziału ról w rodzinie w wykonywaniu wspólnego zadania. Ukierunkowywano na podejmowanie wspólnych inicjatyw w społecznościach lokalnych zwiększających ich integrację i współpracę w realizowaniu wspólnych celów społeczności lokalnej.
Innowacyjne były spotkania psychologa z rodziną w ich miejscu zamieszkania. Pomagało to rodzinie na rozwiązywanie ich aktualnych zadań w bezpiecznym dla nich środowisku przy wyjątkowym wsparciu specjalisty.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym uruchomiono mobilne wsparcie w sytuacjach kryzysowych osób i rodzin będących w kryzysie. Korzystanie z Mobilnego Punktu Pierwszej Pomocy przełożyło się na podniesienie świadomości w zakresie ważności pierwszego kontaktu psychologicznego z poszkodowanym w sytuacji doświadczeń traumatycznych. Ponadto ułatwiało pracę służbom pomocowym oraz wspierało pracę pracowników socjalnych, co w efekcie dawało szerszy pogląd na sytuację i stan emocjonalny poszkodowanego. Interwenci posiadali szeroką wiedzę w zakresie możliwości uzyskania dalszego wsparcia, co stanowiło istotny wyznacznik dla możliwości kontynuowania pracy terapeutycznej, czy pomocowej. Dodatkowo fakt, iż pomoc była udzielana w czasie gdy inne placówki jej nie świadczył lub udzielały tylko zdalnie oraz bezpłatnie, pozwalał na uruchomienie pomocy psychologicznej niezależnie od zasobów finansowych instytucji pomocowej, czy osoby prywatnej.

Ogromnym wyzwaniem było podjęcie się wsparcia psychologicznego uchodźców z Ukrainy. Kryzys uchodźczy i problemy wojny, rozłąki z najbliższymi pozostającymi w zagrożeniu wojennym, trudności szkolne i wychowawcze z dziećmi, to tylko część ujawnionych problemów psychologicznych. Bariera językowa nie

stanowiła utrudnień, gdyż rozumienie języka prze polskich psychologów i wsparcie przez psychologów Ukraińskich znakomicie rozwiązało trudność.

Wsparcie psychologiczne w projektach:
„Rozwój usług społecznych …", „W drodze do aktywności 2", „Strefa aktywności zawodowej i integracji społecznej cudzoziemców", „Kompleksowe wsparcie dla osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej, w tym dotkniętych dysfunkcją i kryzysem – edycja II" obejmowało uczestników projektów oraz w wymagających sytuacjach ich realizatorów. Korzystały z niego rodziny, indywidualni uczestnicy Polacy, ale także uchodźcy ukraińscy. Wsparcia psychologicznego udzielono uczestnikom z gminy Jeziorany, Dywit i Gietrzwałdu, Olsztyna i powiatu olsztyńskiego.

Wsparcie psychologiczne obejmowało również prowadzenie grupowych warsztatów motywacyjnych, psychoedukacyjnych, kompetencji społecznych i życiowych. Psychologowie udzielali wsparcia indywidualnego oraz grupowego stosując adekwatne do potrzeb klientów metody i techniki, wśród których warto wymienić TSR, Dialog Motywujący, Psychologię zorientowaną na proces (POP) czy też interwencję kryzysową. Oferta wsparcia psychologicznego i psychoedukacyjnego świadczona jest w Federacji FOSa według sprawdzonych i wypracowanych metod i form pracy, zgodnie z zasadami etyczno-zawodowymi psychologa.

Projekt „Rozwój usług społecznych w Gminie Dywity i Gietrzwałd" – realizował cel podniesienia aktywności społecznej i poprawę sytuacji rodzinnej 170 osób, w tym 100 kobiet oraz 70 mężczyzn z gmin Dywity i Gietrzwałd. Wsparcie w tym projekcie obejmowało m.in. poradnictwo specjalistyczne w tym wsparcie psychologa.
Projekt „Rozwój usług społecznych w gminie Jeziorany" – stawiał cel podniesienia aktywności społecznej i poprawę sytuacji rodzinnej zagrożonych ryzykiem ubóstwa i/lub wykluczeniem społecznym z wielu powodów z terenu gminy Jeziorany. Wsparcie uczestników oraz ich rodzin poprzedziła diagnoza oraz przygotowanie Indywidualnej Ścieżki Reintegracji. Dostępne formy wsparcia to: poradnictwo specjalistyczne, wsparcie psychologa.
Projekt „W drodze do aktywności – edycja 2" – zakładał podniesienie stopnia aktywności społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej i zawodowej kobiet i mężczyzn zamieszkujących na terenie MOF Olsztyn (wszystkie gminy).
Projekt „Strefa aktywności zawodowej i integracji społecznej cudzoziemców" przyczynił się do integracji cudzoziemców legalnie przebywających w Polsce na rynku pracy, poprzez aktywizację zawodową i dopasowanie kwalifikacji i oczekiwań do istniejących ofert, a także na poziomie zwiększenie aspiracji dotyczących ścieżki rozwoju zawodowego cudzoziemca. Efektem oddziaływania projektu będzie również integracja cudzoziemców w społeczeństwie. Celem jest, aby każdy uczestnik projektu zyskał zadawalający go poziom zorientowania w systemie instytucjonalno-prawnym państwa polskiego i otaczającej rzeczywistości społeczno-kulturowej, sprzyjając tym samym rozwojowi indywidualnemu oraz poczuciu bezpieczeństwa. Udział w projekcie umożliwił lepszą integrację z lokalnym społeczeństwem, w którym przebywa lub będzie przebywać w przyszłości cudzoziemiec, a przez to łatwiej mu będzie odnaleźć się i prowadzić normalną egzystencję na terenie obcego dla siebie kraju. Kraju, który być może na długi czas będzie dla niego domem. Objął on liczne działania z zakresu aktywizacji zawodowej i integracji społecznej cudzoziemców, w tym m.in.: pracę środowiskową i wsparcie psychologiczne.

Projekt „Mobilne wsparcie w sytuacjach kryzysowych osób i rodzin będących w kryzysie" Przedmiotem zadania było kompleksowe wsparcie dla osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej, w tym dotkniętych dysfunkcją i kryzysem mieszkańców Olsztyna i powiatu olsztyńskiego w formie interwencji kryzysowej, a więc zespołu interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej było przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. W ramach interwencji kryzysowej w zadaniu udzielana będzie natychmiastowa specjalistyczna pomoc psychologiczna, oraz w zależności od potrzeb poradnictwo i wsparcie socjalne (nie obejmujące ustalania uprawnień do świadczeń) lub prawne.
Odbiorcami zadania będą mieszkańcy Olsztyna i powiatu olsztyńskiego, w tym obywatele Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w sytuacjach nagłych, traumatycznych wydarzeń losowych, a także ofiary przestępstw, wojny (w tym obywatele Ukrainy chroniący się przed inwazją rosyjską na terenie Olsztyna i powiatu olsztyńskiego), aktów terroru, i doświadczające przemocy. Interwencją obejmowanie będą rodziny i osoby bez względu na osiągany dochód. W uzasadnionych przypadkach dopuszczamy wspieranie osób w sytuacji kryzysowej spoza powiatu (w przypadku braku możliwości skorzystania ze wsparcia u innych podmiotów).

W ramach prowadzonego wsparcia dla uczestników naszego projektu zapewniamy opiekę nad ich dziećmi, aby mogli w pełni uczestniczyć w proponowanych formach wsparciach. W 2022 roku opieką objętych zostało 18 dzieci polskich w wieku 1-3, uczestników projektów „Żyroskop", „W drodze do aktywności", „OKIS" a od maja 2022r uczestniczyło 16 dzieci narodowości ukraińskiej w wieku 1-10, od czerwca 2022 w wieku 1-3, uczestników projektów „Cafe Ukraina", „Łączymy siły dla Ukrainy", „Razem możemy więcej".
Opieka odbywała się w lokalu przy ul. Mazurskiej 7/2. Każdego dnia przebywało 4-6 dzieci pod opieką dwóch opiekunek. Celem „klubiku" jest przede wszystkim zapewnienie dzieciom opieki podczas zajęć, w których uczestniczą ich rodzice, stworzenie spokojnego miejsca do zabawy i zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa podczas rozłąki z rodzicem. Wykwalifikowana kadra opiekunek zapewniała również dzieciom minimalizowanie skutków tęsknoty za rodzicem poprzez rozmowę, pocieszanie, wspólną zabawę. Częste rozmowy z rodzicami pozwalały na szybsze poznanie dzieci i trafne zaspokajanie ich potrzeb, co sprzyjało szybszej adaptacji dziecka do nowego dla niego miejsca. Dzieci miały możliwość swobodnej zabawy, zapewniona była właściwa pielęgnacja każdego z dzieci, możliwość spożycia posiłków i odpoczynku.
Dzieci miały po raz pierwszy okazję by wspólnie z rówieśnikami uczestniczyć również w szeregu zajęć wspomagających rozwój. Zaczynając od wspólnego przywitania, miejsce to stwarzało poczucie przynależności do grupy, łatwiejszą adaptację do miejsca i opiekunek, oraz szybkie przyzwyczajenie się do codziennego niezmiennego rytmu dnia.
Codziennie dzieci uczestniczyły w zajęciach wspomagających rozwój: umiejętności plastycznych, sensorycznych, ruchowych i muzycznych każdego maluszka.
Pozwalały one na zaspokajanie potrzeb ruchowych, kształtowanie zainteresowań, wspomaganie rozwoju poznawczego, wyrażanie własnych emocji, stymulacja wielozmysłowa. Dzieci z Ukrainy miały możliwość zabaw w języku polskim i ukraińskim, poprzez rozmowy, czytanie książeczek przez opiekunki, pozwalało to na opanowaniu podstawowych zwrotów w obu językach i przyzwyczajeniem się do mowy polskiej. Większość dnia przeznaczona była na swobodną zabawę pod okiem opiekunek, a zachowywany codzienny rytm dnia pozwalał dzieciom czuć się bezpiecznie.

Zapewniony rytm dnia, wprowadzenie i stosowanie prostych zasad wspólnej zabawy, spożywania posiłków przy stoliku, mycie rączek przed posiłkiem było dobrym przygotowaniem dziecka do przedszkolnego rytmu i łatwiejszej adaptacji w kolejnej placówce (żłobku lub przedszkolu). Uczyło to też zgodnej zabawy z rówieśnikami, socjalizacji w grupie, uwrażliwianie na emocje innych dzieci, poczuciem się członkiem grupy.

2.3. Potrzebni

a. Regionalna Strefa Pomocy

Centrum Informacji i Koordynacji na Rzecz Osób Niesamodzielnych i ich Rodzin – Regionalna Strefa Pomocy jest odpowiedzią na zwiększające się potrzeby wsparcia osób starszych, niesamodzielnych i ich rodzin.
Celami działania „Regionalnej Strefy Pomocy" są: zwiększenie dostępności osób niesamodzielnych i ich rodzin do usług, zwłaszcza w obszarze pomocy społecznej i ochrony zdrowia; podniesienie kompetencji środowisk osób niesamodzielnych i ich rodzin; ograniczenie samotności, wzmocnienie samodzielności i integracji ze środowiskiem lokalnym; zwiększanie efektywności współpracy międzysektorowej i budowa partnerstwa na rzecz wsparcia osób niesamodzielnych i ich rodzin.

Strefa jest rozwiązaniem kompleksowym świadczącym od 2020 roku usługi informacyjne, edukacyjne, doradcze oraz inne rodzaje wsparcia, dopasowane do indywidualnych potrzeb rodziny.

W Strefie gromadzone, aktualizowane i przekazywane objętym wsparciem rodzinom są informacje o dostępnych formach bezpłatnego i płatnego wsparcia. Doradcy kluczowi udzielają informacji między innymi w zakresie uzupełnienia i złożenia dokumentów m. in. dotyczących: otrzymania świadczenia uzupełniającego 500+ dla osób z niepełnosprawnością, zmiany wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, uzyskania usług opiekuńczych, wysokości opłat i dokumentów niezbędnych do przyjęcia do domu pomocy społecznej, uzyskania świadczenia rehabilitacyjnego czy renty. Prowadzone jest w niej wsparcie psychologiczne i prawne, a także pomoc wytchnieniowa i wolontariacka.

W ramach działań edukacyjnych prowadzona jest szkoła dla opiekunów, nieodpłatne doradztwo psychologiczne, prawne czy fizjoterapeutyczne, także w domu osób starszych. Dużą popularnością cieszą się też grupy samopomocowe i grupy wsparcia.

Każda rodzina otrzymuje spersonalizowany plan pomocy. Każdy senior i jego rodzina, są pod opieką opiekuna rodziny (osoby do kontaktu, przyjaciela, profesjonalisty zaznajomionego dokładnie z sytuacją). W trakcie realizacji zadania we współpracy z Centrum Wolontariatu Federacji FOSa budowana jest baza wolontariuszy, których zadaniem jest realizowanie różnego rodzaju wsparcia rodzin. Pomoc wolontariuszy polegała min. na transporcie do lekarzy i na szczepienia, pomocy w odbieraniu żywności, robieniu zakupów, sprzątaniu, wychodzeniu na spacer i towarzyszeniu osobom niesamodzielnym podczas załatwiania spraw przez rodzinę.

W 2022 roku w ramach rozwoju działań Strefy kontynuowana była współpraca w zakresie współtworzenia i współprowadzenia fakultetu geriatrycznego na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Podejmowanie działań innowacyjnych i rozwojowych doprowadziło do podpisania umowy

o współpracy z Wydziałem Nauk Ekonomicznych, szczególnie w projekcie „Nawigacja robota kompana jako narzędzie poprawy jakości życia osób z ograniczoną sprawnością ruchową”. Jednym z największych problemów w organizacji wsparcia osobom i rodzinom zajmującymi się osobami niesamodzielnymi jest brak koordynacji wsparcia już w pierwszym momencie, kiedy nagle pojawia konieczność opieki. Często pierwszym kontaktem jest szpital, do którego trafia senior i pośrednio również jego rodzina. Potrzeba rozwiązania systemowego tego zagadnienia zaowocowało współpracą z Uniwersyteckim Szpitalem Klinicznym, w którym testować będziemy model wsparcia i komunikacji pomiędzy szpitalem a organizacją pomocową oraz pacjentem i jego rodziną.

Działania Regionalnej Strefy Pomocy w 2022r. finansowane były z projektów Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPO Województwa Warmińsko- Mazurskiego, działanie 11.2.4: „Usługi dla rodzin osób zależnych”-Wartość projektu 443.587,50 zł. i „Wspieramy rodziny” - wartość projektu 443.107.50 zł, (okres realizacji: 01.08.2020 – 31.08.2022) oraz „Wsparcie dla rodzin z osobą zależną”- Wartość całkowita projektu: 499 936,25, i "Strefa pomocy dla rodzin z osobą zależną"- wartość całkowita projektu: 499 513,75 zł (okres realizacji: 1.05.2022 r. do 31.06.2023 r.).

Ponadto działania Strefy realizują również projekty:
Regionalna Strefa Pomocy – w wysokości 75 000 € z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG – kwota dofinansowania 75 000 Euro (termin realizacji 01.02.2022 – 30.11.2023) oraz
Regionalne Biuro rzecznika Praw Osób Starszych – w wysokości 102 333,36 €, finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny (termin realizacji 30.12.2021 – 31.10.2023)

W 2022 roku odbyły się:
- warsztaty prawidłowego funkcjonowania rodziny – 12 warsztatów
- warsztaty relaksacji i redukcji stresu – 8 warsztaty
- warsztaty pielęgnacyjne i opiekuńcze – 12 warsztatów

Poradnictwo specjalistyczne:
Psychologiczne – 118 godzin
Specjalistyczne (prawne, pielęgnacyjne, dietetyczne, w zakresie sprawności ruchowej) – 223 godziny
Wolontariat – 800 godzin
Liczba wspartych osób – 131
Liczba wspartych rodzin – 96

Działania Regionalnej Strefy Pomocy skutkują zmniejszeniem osamotnienia, poprawą poczucia bezpieczeństwa, szczególnie dzięki wsparciu opiekuna rodziny – osoby, która jest zawsze do dyspozycji. Osoby i rodziny objęte opieką mówią o tym, jak ważne jest dla nich to wsparcie, niejednokrotnie też to dzięki nim, z polecenia, zgłaszają się do nas nowe osoby, które również potrzebują kogoś, kto da im niezbędną pomoc, zarówno tą codzienną, jak i specjalistyczną – prawnika czy fizjoterapeuty. Uczestnicy poznają się też i nawiązują nowe znajomości. Widzą, ze nie są sami i mogą polegać nie tylko na kadrze projektu, ale też na sobie nawzajem.

b. Przeciwdziałanie problemom starzenia się i promocja aktywnej dojrzałości

Od początku istnienia Federacji FOSa wsparcie osób starszych jest jednym z najważniejszych obszarów jej społecznego zaangażowania, działań projektowych, jak i poza projektowych. Jesteśmy współinicjatorem i czynnie uczestniczymy w tworzeniu i wdrażaniu polityki senioralnej województwa warmińsko-mazurskiego. Utrzymujemy codzienny kontakt z innymi organizacjami seniorskimi w regionie. Podejmujemy szereg działań służących przeciwdziałaniu problemom starzenia się i promujemy aktywną dojrzałość. Pracujemy poprzez specjalnie do tego przygotowane metody tj. „przyjazny sąsiad", „ciepły telefon", aktywizacja społeczno-kulturalna oraz wsparcie rzecznika praw osób starszych, wydajemy Magazyn Środowisk Seniorskich „Generacja".

Od 2014 roku Federacja FOSa realizuje projekt „Strażnicy Pamięci" na terenie powiatu iławskiego oraz Olsztyna. Nasze działania podejmowane są we współpracy z organizacjami pozarządowymi, ośrodkami pomocy społecznej oraz związkami kombatantów. Wspólnie dążymy przede wszystkim do podniesienia jakości życia osób, którym wojna odebrała dzieciństwo, dzisiejszych seniorów – kombatantów.

W 2022 roku objęliśmy wsparciem 38 osób starszych – 26 osób z powiatu Iławskiego oraz 12 osób z Olsztyna, a także organizacje kombatanckie. Nasi podopieczni skorzystali z różnych form wsparcia: opieki sąsiedzkiej „Przyjazny Sąsiad" (12 osób); teleopieki – „ciepły telefon" (15 osób); w obszarze aktywizacji społeczno-kulturalnej – uczestnicy wzięli udział w 22 wydarzeniach społeczno-kulturalnych, jak np.: spotkania integracyjne, koncerty, wyjścia do teatru i kina. Trzem jubilatom zorganizowaliśmy „200 lat" – uroczyste obchody okrągłej rocznicy urodzin. Wspieraliśmy ich też w obszarze socjalnym – żywnością z Banku Żywności i paczkami w okresach świątecznych.

Magazyn Środowisk Seniorskich „Generacja" ukazuje się od jesieni 2010 roku. Do chwili obecnej ukazały się 32 numery. W roku 2022 drukiem ukazało się ich 5.
Wszystkie publikacje dostępne są w wersji elektronicznej na stronie www.federacjafosa.pl, pod linkiem https://federacjafosa.pl/category/generacja/.

„Generacja" to pismo zawierające materiały na temat aktywności osób starszych, zdrowia, kultury, a także szeroko pojętej polityki społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem Warmii i Mazur. Pismo jest także miejscem dla prezentacji działalności Federacji FOSa oraz jej organizacji członkowskich.

- Numer 28 wydany został w ramach projektu „Aktywne Rady Seniorów na Warmii i Mazurach", dofinansowanego ze środków programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+" na lata 2021–2025;
- Numer 29 „Generacji" sfinansowano w ramach projektu „Stawiamy na seniorów" ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego na podstawie umowy nr ROPS-I.614.1.11.2022;
- Numer 30 sfinansowano w ramach projektu „Regionalne Biuro Rzecznika Praw Osób Starszych", finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG, w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny;
- Numer 31 „Generacji" był wydaniem specjalnym, poruszającym temat współpracy zagranicznej Federacji i organizacji członkowskich. Ukazała się również jego anglojęzyczna wersja elektroniczna. Wydanie

sfinansowano w ramach projektu „Rozwój bez granic”, ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego;

- Numer 32 wydano ze środków projektu „Skuteczna Rada Seniorów”, a sfinansowano ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

W 2022 roku ogłosiliśmy także dla środowisk seniorskich konkurs POTRZEBNI w dwóch kategoriach:
1. na aktywnego seniora/seniorkę oraz 2. na najlepszą inicjatywę seniorską województwa warmińsko-mazurskiego (czyli inicjatywę grupy aktywnych osób).
Kapituła konkursu wyłoniła zwycięzców w kategorii Aktywny Senior/Seniorka:
Nagroda główna – Irena Ewa Urbanowicz, przewodnicząca Rady Seniorów Gminy Braniewo.
Wyróżnienia: Lech Żendarski, wiceprzewodniczący Miejskiej Rady Seniora w Iławie, prezes Stowarzyszenia Iławscy Seniorzy; Halina Rusiecka, przewodnicząca Gminnej Rady Seniorów w Srokowie; Grażyna Turzańska-Giebień, przewodnicząca Rady Seniorów w Kętrzynie
W kategorii na Najlepszą Inicjatywę na Rzecz Osób Starszych:
Nagroda główna – Gmina Miejska Iława, za całokształt działań na rzecz seniorów. Nagrodę odebrał burmistrz Dawid Kopaczewski
Wyróżnienia: Grupa Seniorzy Seniorom w Ełku; Uniwersytet III Wieku w Górowie Iławeckim przy Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Profilaktyki Zdrowia „Jesteśmy Razem” oraz Ośrodku Kultury w Górowie Iławeckim; Elbląskie Centrum Usług Społecznych za inicjatywę Klub Seniora.
Ponadto był to rok szczególny dla organizacji, które obchodziły swoje jubileusze. W związku z tym Kapituła przyznała nagrody specjalne za całokształt działalności na rzecz osób starszych organizacjom:
– Stowarzyszenie Uniwersytet III Wieku w Morągu
– Fundacja Laurentius w Olsztynie
– Stowarzyszenie Warmińsko-Mazurski Uniwersytet III Wieku w Olsztynie.

Rozstrzygnięcie konkursu odbyło się 5 października, w Hotelu Omega w Olsztynie podczas Wojewódzkiej Konferencji z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych organizowanej przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

c. Wsparcie rad seniorów

Misją Federacji FOSa od początku jest popieranie ważnych inicjatyw wypływających ze środowiska osób starszych (uniwersytety trzeciego wieku, kluby seniorów, rady seniorów). Ustawą z dnia 11 października 2013 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym (art. 5 c) Sejm wprowadził możliwość tworzenia gminnych rad seniorów. FOSa i realizowane przez nią projekty wspierają ruch rad seniorów. W roku 2022 możliwe to było dzięki dwóm projektom; realizowanemu w okresie 1.03.-31.08.22 projektowi "ReAktywacja" – dzięki któremu zrealizowano kolejną Szkołę liderów seniorskich, cykl 8 szkoleń dla osób starszych, w której uczestniczyli m. in seniorzy z Olsztyna, Iławy a także Górowa Iławeckiego i Srokowa, gdzie w 2022 roku powstały rady seniorów. W województwie warmińsko-mazurskim jest ich już obecnie 30.

W projekcie „Skuteczna rada seniorów" (okres realizacji 01.05.22 - 31.12.22) odbyły się dwa szkolenia: 13.12 – szkolenie-online NFZ nt. praw pacjenta dla Społecznej Rady Seniorów Województwa Warmińsko-Mazurskiego i 15.12 – szkolenie/spotkanie w ROPS na temat pisania projektów. Ważnym efektem działań w tym projekcie było przeprowadzenie (w listopadzie i grudniu 2022) wyborów uzupełniających do Społecznej

Rady Seniorów Województwa Warmińsko-Mazurskiego w powiatach elbląskim (ziemskim), szczycieńskim, węgorzewskim i gołdapskim. W ten sposób w wojewódzkiej radzie są obecnie przedstawiciele wszystkich 21 powiatów województwa. Cała zaś rada wraz przedstawicielami dużych organizacji seniorskich, oraz przedstawicielką Marszałka Województwa, którą jest dyrektorka ROPS, liczy obecnie 32 osoby.

27 października 2022 w sali konferencyjnej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie odbyło się, jak co roku – V Wojewódzkie Spotkanie Rad Seniorów. Ich hasłem przewodnim było przeciwdziałanie przemocy wobec osób starszych. FOSa zrealizowała je w ramach Projektu „Regionalne Biuro Rzecznika Praw Osób starszych" finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny. Wśród prelegentów spotkania byli eksperci z wielu dziedzin m.in. prof. dr hab. Małgorzata Halicka z Uniwersytetu w Białymstoku, która mówiła o przemocy wobec osób starszych – w kontekście wyników krajowego badania POLSenior 2.

d. Fundraising

Rozwój potencjału Federacji, zwiększenie stabilności zasobów kadrowych i finansowych Federacji FOSa – rozwój fundraisingu oraz profesjonalizacja kadry w tym zakresie, są ścieżką, która docelowo pozwolić ma na lepszą i bardziej elastyczną realizację misji organizacji i uniknięcie trudnych kompromisów z którymi mamy do czynienia wtedy, gdy zdecydowana większość środków musi być wydatkowana w reżimie grantowym.

Zbudowanie efektywnego fundraisingu pozagrantowego to długotrwały proces, który składa się z wielu elementów i etapów. Federacja FOSa jest w procesie budowania narzędzi, rozpoznawalności i wiarygodności organizacji oraz aktywnego pozyskiwania darczyńców.

Rok 2022, ze względu na działania wojenne w Ukrainie, spowodował, iż jako Federacja podjęliśmy wiele, zarówno spontanicznych jak i profesjonalnych akcji pomocy finansowej dla uchodźców.
Celem zbierania darów rzeczowych i finansowych były:

- wsparcie mieszkańców walczącej Ukrainy (zbiórki darów do konwojów wysyłanych na tereny objęte wojną);
- pomoc w budowaniu wrażliwości społecznej mieszkańców miasta Olsztyna i okolic;
- pomoc w integracji społeczności ukraińskiej i polskiej;
- pomoc w adaptacji społeczności ukraińskiej;
- pomoc w zdobyciu podstawowego wyposażenia miejsc zakwaterowania, ubrań, środków chemicznych;
- pomoc w pobudzaniu lokalnych inicjatyw społeczeństwa polskiego i ukraińskiego w Olsztynie.

W ramach działań FOSy, koncentrujących się pod hasłem „Łączymy siły dla Ukrainy" udało nam się pozyskać m.in.:
- „Café Ukraina" – nieodpłatne miejsce spotkań społeczności polskiej i ukraińskiej w ramach współpracy Federacji FOSa i Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej (bezpłatne udostępnienie pomieszczeń czytelni na 1 piętrze na Rynku, w centrum Starego Miasta).
Odbywały się tam bezpłatne zajęcia nauki języka polskiego oraz zajęcia z języka angielskiego. Zajęcia prowadzone są przez wolontariuszy społeczności lokalnej: seniorów z Uniwersytetu III Wieku w Olsztynie, studentów UWM w Olsztynie, nauczycieli z Ukrainy. Na początku odbywały się również spotkania

przy muzyce i grach planszowych. Z czasem zamieniły się w kreatywne lekcje języka polskiego. Było to również miejsce informacji i spotkań towarzyskich dla ukraińskich i polskich obywateli.
- Wyposażenie miejsca spotkań – pozyskanie niezbędnego sprzętu (małe AGD) i artykułów spożywczych.
- Artykuły spożywcze i materiały plastyczne dla działań w projekcie „Café Ukraina" w Galerii Warte Świeczki (przy ul. Dąbrowszczaków 33, we wtorki odbywały się warsztaty artystyczne dla ukraińskich rodzin, prowadzone naprzemiennie przez polskich i ukraińskich artystów).
- Materiały plastyczne dla dzieci do animacji dla rodzin uchodźczych na zajęcia w Ośrodku w Łańsku, (na akcje do ośrodka w Łańsku jeździli animatorzy społeczni FOSy, wraz z wolontariuszami – lektorami języka polskiego, aby zagospodarować czas dzieciom i ich rodzinom).
- Kilkadziesiąt rowerów oraz części do rowerów z Urzędu Miasta w Olsztynie oraz od mieszkańców Olsztyna i okolic na rzecz akcji społecznej "Ale Jazda", zorganizowanej przez prywatnego przedsiębiorcę z Olsztyna, Piotra Palińskiego.

Konwoje wojenne
Federacja FOSa w sposób aktywny pozyskiwała dary rzeczowe dla mieszkańców Ukrainy, wspierając organizatorów konwojów, dostarczających artykuły pierwszej potrzeby na obszary objęte wojną. Zorganizowano zbiórkę żywności, leków oraz świec i zapałek.

Zebrane przez Federację FOSa darowizny finansowe na rzecz wsparcia uchodźców z Ukrainy wyniosły: 14.927,67 złotych.
Przeprowadzone zbiórki:
- podczas rokowego koncertu w lokalnym klubie Browar Warmia;
- podczas rockowego koncertu w lokalnym klubie Sowa i po koncercie, podczas codziennego funkcjonowania pubu;
- podczas Międzynarodowego Święta Muzyki;
- podczas 2 inicjatyw społeczno-kulturalnych OPEN PIANO;
- organizowana w 3 olsztyńskich aptekach.

XVI edycja akcji „FOSa dzieciom i seniorom"
Federacja FOSa w 2022 roku po raz szesnasty przeprowadziła zbiórkę pod hasłem „FOSa dzieciom i seniorom". Jej celem – jak co roku – było przygotowanie i przekazanie świątecznych paczek możliwie jak największej liczbie osób najbardziej potrzebujących pomocy. Dzięki zaangażowaniu pracowników i wolontariuszy FOSy oraz wsparciu ze strony instytucji, organizacji i darczyńców indywidualnych – mimo specyficznych uwarunkowań wynikających z sytuacji na Ukrainie – w roku 2022 udało się objąć wsparciem 279 osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej – seniorów i dzieci wraz z rodzinami.

2.4. Łączymy siły dla Ukrainy

Jak wszyscy zmrożeni byliśmy informacją o wojnie w Ukrainie. Ale już kilka dni później, w poniedziałek zaczęliśmy planować i realizować wsparcie, jakiego mogliśmy w tamtym momencie udzielić obywatelom Ukrainy.

Włączyliśmy się w prace zespół przy Radzie Organizacji Pozarządowych. Prezes Federacji FOSa, pełniący jednocześnie funkcję Przewodniczącego Rady, został przewodniczącym tegoż zespołu. Podjęliśmy także współpracę z Wojewodą.

Od momentu wybuchu wojny w Ukrainie rozpoczęliśmy zbiórkę ubrań oraz artykułów spożywczych i organizację ich wysyłki na punkty graniczne, a przy okazji przywóz uchodźców w bezpieczne miejsca. Równocześnie szukaliśmy im kwater w naszym regionie i pomagaliśmy w rejestracji w odpowiednich urzędach. Pomagaliśmy pozyskać produkty do życia: spożywcze, sanitarne, ubrania i pościele. W pomoc włączył się samorząd studentów z Rady uczelnianej samorządu studenckiego UWM, który zorganizował magazyn w jednym z akademików. Od tej pory wszelkie zebrane produkty przekazywane były do magazynu i wydawane w miarę potrzeb dla przybyłych do naszego województwa lub wysyłane zbiorowym transportem na granicę.

Od początku inwazji Rosji na Ukrainę Federacja Fosa bardzo mocno zaangażowała się w pomoc, zarówno osobom uciekającym z owładniętej wojną Ukrainy, organizując działania pomocowe na miejscu, jak i działania wspierające osoby potrzebujące pomocy na terenie Ukrainy. Do najważniejszych działań w tym zakresie należały m.in. zbiórki rzeczowe i finansowe, konsolidacja organizacji członkowskich oraz innych pozarządowych, w celu opracowania wspólnej oferty pomocowej oraz monitorowania stanu oraz potrzeb wynikających z sytuacji związanej z wojną w Ukrainie; działania projektowe związane z aktywizacją zawodową, nauką języka, zaznajomieniem z tradycją i kulturą Polski oraz regionu, a także integracją społeczną uchodźców.

Nawiązaliśmy współpracę z kilkoma organizacjami działającymi na terenie Olsztyna i okolic. Organizacje tj. Twoja Przystań – Ewa Giska; Tandoor Olsztyn; Fundacja Każdy Ważny; Bank Żywności; Stowarzyszenie diabetyków z Olsztynka; Warte Świeczki Olsztyn; Kościół Zielonoświątkowców z Iławy.

Stworzyliśmy bazę lokali i mieszkań w której mogliby się zatrzymywać uchodźcy, pomagaliśmy je dostosować do potrzeb przyjezdnych.

Organizowaliśmy i uczestniczyliśmy w różnych spotkaniach organizacji społecznych z naszego regionu - inicjatywie oddolnej. Powstała tez strona na facebooku – „ Łączymy siły dla Ukrainy". Na stronie tej udostępnialiśmy wszelkie informacje na temat pomocy w pierwszych krokach uchodźców na naszym terenie, wymiany ogłoszeń, udostępnialiśmy informacje nasze oraz zaprzyjaźnionych organizacji – Jeden z warsztatów "Ale jazda" w Olsztynie należący do Pana Piotra Palińskiego zaoferował pomoc w naprawieniu rowerów, które następnie były przekazywane uchodźcom na terenie Olsztyna. Dodatkowo Urząd Miasta Olsztyn przekazał rowery znajdujące się długo w Biurze Rzeczy Znalezionych.

Pierwsze wsparcie realizowane było siłami wolontarystycznymi. Zawsze pamiętaliśmy o włączeniu w działania obywateli Ukrainy, kiedy to było tylko możliwe. Zatrudniliśmy szereg osób z Ukrainy. Od połowy roku świadczyliśmy już wsparcie systematycznie, w oparciu o pozyskane środki.

<u>Wśród rodzajów wsparcia należy wymienić takie działania jak:</u>
Cafe Ukraina – miejsce spotkań uchodźców z Ukrainy, gdzie osoby przybyłe do naszego miasta miały okazję nie tylko spotkać się z innymi uchodźcami, porozmawiać, wzmocnić ale także zasięgnąć informacji na tematy

aktualnie oferowanej pomocy , czy to w formie działań systemowych, czy też organizacji pozarządowych, jak i osób prywatnych. Miejsce to oferowało także różnego rodzaju formy pomocy w adaptacji do nowych warunków, jak chociażby lekcje języka polskiego.

Cafe Ukraina powstało w marcu 2022 roku jako miejsce spotkań społeczności polskiej i ukraińskiej w Olsztynie, stworzone w ramach akcji „Łączymy Siły dla Ukrainy". W ramach współpracy Federacji Organizacji Socjalnych FOSa i Publicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Olsztynie rozpoczęto działalność już w pierwszych dniach wojny. Działania skierowane były do wszystkich grup wiekowych. Cafe Ukraina to inicjatywa dynamicznie zmieniająca się, gdyż sytuacja wymagała działania elastycznego, spontanicznego i otwartego na zmiany po pierwszych spontanicznych zrywach obywateli polskich w oddolnych inicjatywach. Federacja FOSa zareagowała na potrzeby ukraińskich uchodźców. Cafe Ukraina związana była od marca do sierpnia 2022 roku z takimi miejscami jak:

- czytelnia na 1 piętrze w Publicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Olsztynie, w centrum miasta, gdzie odbywały się zajęcia nauki języka polskiego w poniedziałki w 3 grupach a środy i piątki w dwóch grupach i językowych, w środy również zajęcia z języka angielskiego. Na początku w piątki odbywały się również spotkania przy muzyce i grach planszowych. Z czasem zamieniły się w kreatywne lekcje języka polskiego, gdyż było tak duże zapotrzebowanie ukraińskich uchodźców na naukę tego języka.

Przez pierwszy miesiąc w zajęciach w bibliotece wzięło udział 43 osoby z Ukrainy i 19 z Polski. Utworzonych zostały 4 grupy warsztatowe nauki języka polskiego. 1 grupa języka angielskiego. Podczas pierwszych tygodni współpracy w ramach Cafe Ukraina z pierwszymi uchodźcami z Ukrainy, uczestnicy sygnalizowali, że ważne jest dla nich: poczucie bezpieczeństwa, wsparcie, wspólnota, kontakt z innymi ludźmi. Mówili również o empatii, bycia widzianym i zrozumianym w swojej szczególnej sytuacji. Zależało im na zaufaniu. W rozmowach podkreślali również jak ważna jest dla nich otucha, siła grupowa, współpraca i wzajemność. Panie z czasem zaczęły mówić o poczuciu sprawczości, chciały pracować aby nie być ciężarem dla swoich darczyńców, ale również uczestniczyć w życiu społecznym działając w wolotariacie. Na podstawie potrzeb sygnalizowanych przez ukraińską społeczność biorącą udział w inicjatywie Cafe Ukraina, Federacja Organizacji Socjalnych FOSa, przy współpracy z innymi instytucjami i organizacjami miasta, stworzyła program odpowiadający na potrzeby uchodźców z Ukrainy.

- Galeria Warte Świeczki przy ul. Dąbrowszczaków 33, w której we wtorki odbywały się warsztaty artystyczne dla ukraińskich rodzin, prowadzone naprzemiennie przez polskich i ukraińskich artystów

- Ośrodek w Łańsku, do którego animatorzy społeczni FOSy dojeżdżali aby zagospodarować czas dzieciom i ich rodzinom mieszkającym w pięknych okolicznościach przyrody, wraz z lektorami języka polskiego, gdyż również tam było zapotrzebowanie na naukę języka.

- Dom Studencki „Bratniak", w którym mieszkało ok. 500 osób, a Cafe Ukraina zorganizowała tam świetlicę, klubik dla dzieci, lekcje języka polskiego i pośrednictwo pracy.

Projekt w tzw. Bratniaku przy ul. Żołnierskiej 14 B rozpoczął się w czerwcu 2022 roku. Pomieszczenia pod działania Cafe Ukraina przygotowano na poziomie -1, przygotowano też dwa pokoje pod klubik dla dzieci, gdzie rodzice zostawiali dzieci pod opieką opiekunek – zatrudnionych Ukrainek, z wykształceniem pedagogicznym i logopedycznym. Pod ich opieką dzieci pozostawały w godzinach 8-16,

na podstawie pisemnej zgody rodziców. Wszystkie dzieci pozostawione pod opieką w Cafe Ukraina w „Bratniaku" uczestniczyły w warsztatach artystycznych. Prowadzono zajęcia z malowania, rysunku, tworzono artystyczne dekoracje z krepy, kolorowego papieru technicznego, z dekoracji utworzono wystawki na ścianach i stojakach. Bardzo chętnie dzieci pracowały przy użyciu plasteliny. Dużym zainteresowaniem dzieci cieszyło się układanie puzzli, gry planszowe, domino. Zajęcia odbywały się każdego dnia. Oferta klubikowa przygotowana była dla dzieci w wieku od 5 do 11-12 roku życia. Z młodszymi pracowały opiekunki, starsze dzieci uczestniczyły w warsztatach artystycznych, które prowadzili animatorzy. Dzieci malowały, wycinały przygotowywały projekty artystyczne, wystawy swoich prac , uczyły się układów tanecznych, śpiewały piosenki, odbywały się gry i zabawy terenowe. W miesiącu sierpniu Cafe Ukraina rozpoczęła działalność w budynku TPSA przy ul. Piłsudskiego. Prowadzono zajęcia plastyczne przy użyciu różnych materiałów. Dzieci nauczyły się korzystać z nożyczek, klejów, farb, kredek, plasteliny. Dzieci malowały plakaty, wyklejały, rysowały,
tworzyły wianki, zwierzątka, uczyły się techniki tworzenia poprzez wydrapywanie, rwanie, korzystanie z rysunków z kolorowych gazet. Malowały kamienie, korzystały z zebranych przez siebie traw, kwiatów i tworzyły kompozycje natury. Odbywały się lekcje liczenia i pisania, aby przynajmniej potrafiły poprawnie się podpisać i policzyć w obrębie 20. Dotyczyło to głównie dzieci pochodzenia romskiego i dzieci, które nie uczęszczały do szkoły. Sporo dzieci poszło do polskich szkół, nie wszystkie radziły sobie dobrze, w kontaktach z polskimi uczniami, z lekcjami w obcym języku , nie zawsze odczucia były pozytywne, rodziły się konflikty. Wówczas pomagaliśmy przy poszukiwaniach innych szkół, szczególnie dotyczyło to szkół podstawowych. Rodzice przychodzili do nas w poszukiwaniu pomocy, często potrzebna była pomoc psychologa, w tym również dla dzieci. Pewien odsetek dzieci wrócił z rodzicami na Ukrainę, ponieważ władze poszczególnych, nie wszystkich obwodów dał rodzicom ultimatum, albo nauka tylko w polskich szkołach, bez ukraińskiej szkoły on-line, albo powrót na Ukrainę i nauka w szkole ukraińskiej. Realizowano pomoc w zakresie wypełniania dokumentów, kierowano potrzebujących do odpowiednich instytucji, lekarzy, ZUS-u, oddziałów rentowych, lekarzy orzeczników, tłumaczy. W zależności od potrzeb wywieszano ogłoszenia przetłumaczone na język ukraiński o formach pomocy, działaniach bieżących, warsztatach, miejscach pomocowych, wszelkiej pomocy instytucjonalnej. W działaniach duże znaczenie ma i miała praca wolontariuszy, którzy we współpracy z Bankiem Żywności zajmowali się rozdysponowywaniem pomocy rzeczowej, żywnościowej. Pracowali również z dziećmi poprzez naukę pisania i czytania w języku ukraińskim.
W „Bratniaku" obchodzono wspólnie z polskimi mieszkańcami Olsztyna, polskimi wolontariuszami, emerytami – Dzień niepodległości Ukrainy, wspólne polsko-ukraińskie święta „mikołajki", Święta Bożego Narodzenia i Nowy Rok. Projekt jest kontynuowany w roku 2023.

<u>Sposób realizacji inicjatywy Cafe Ukraina:</u>

- Pomoc w sprawach formalnych po przyjeździe do Polski – stworzenie miejsca pracy dla osoby z Ukrainy posługującego się biegle językiem polskim, posiadającym znajomość procedur urzędowych dla uchodźców w obecnej sytuacji. Osoba ta stała się rzecznikiem uchodźców z Ukrainy. Pomagała w takich sprawach jak: tłumaczenia pism urzędowych, w sprawach sądowych, sprawach edukacji; pomoc w procedurach medycznych – szczególnie kobiet w ciąży; pomoc w znalezieniu miejsca dla dziecka w przedszkolu, szkole; pomoc w rozmowach z pracodawcą; pomoc w znalezieniu mieszkania; tłumaczenia procedur w miejscach kultury i edukacji: np. kart i regulaminów bibliotecznych.

- Integracja społeczności ukraińskiej i polskiej poprzez stworzenie przestrzeni do spotkań; Adaptacja przyznanych pomieszczeń przez współpracującą instytucję Bibliotekę Wojewódzką do prowadzenia zajęć językowych, spotkań polsko – ukraińskich, konwersacji i wydarzeń kulturalnych, wdrażanie i wsparcie pracowników biblioteki w budowaniu relacji z cudzoziemcami; współpraca z Galerią Warte Świeczki w przestrzeni galerii, stworzenie przyjaznej przestrzeni spotkań podczas warsztatów artystycznych we wtorki o godz. 15.00. Prowadzenie zajęć przez artystów polskich, ukraińskich dla Ukraińców i Polaków; zaadaptowanie pomieszczeń DS. Bratniak na działania świetlicowe dla ukraińskich dzieci; doradcze w ramach pośrednictwa pracy, edukacyjne w ramach nauki języka polskiego.
- Pomoc w adaptacji społeczności ukraińskiej poprzez: naukę języka polskiego; stworzenie grup nauki języka polskiego prowadzonych przez nauczyciela z Ukrainy i nauczyciela z Polski naprzemiennie zwiększając skuteczność nauki i praktyczne umiejętności komunikacyjne; zapraszanie do prowadzenia zajęć gości z polski z różnych obszarów społecznych: dziennikarzy, animatorów, aktorów, działaczy społecznych, właścicieli firm lokalnego biznesu; w miarę upływu czasu podział na grupę poczatkującą i zaawansowaną zgodnie z umiejętnościami, oczekiwaniami i możliwościami uczestników; stworzenie akcji „Od słowa do słowa" polegającej na tworzeniu konwersacyjnych par polsko-ukraińskich w celu zwiększenia skuteczności nauki języka polskiego i integracji ze społecznością olsztyńską. Zainteresowani Polacy i Ukraińcy zgłaszają się do akcji, wypełniają ankietę preferencji rozmówcy: wieku, zainteresowań itp. Po dobraniu zgodnych z oczekiwaniami uczestników par konwersacyjnych, pilotowanie i otwartość na wsparcie uczestników w nauce języka polskiego; angażowanie społeczności olsztyńskiej z różnych środowisk: artystycznych, instytucji pozarządowych, seniorów, młodzież itd.
- Pomoc w adaptacji społeczności ukraińskiej poprzez: naukę języka angielskiego. Prowadzenie zajęć z nauki języka angielskiego zarówno dla Ukraińców jak i Polaków narzędziem integracji polsko-ukraińskiej. Prowadzona zamiennie przez polskiego i ukraińskiego nauczyciela raz w tygodniu.
- Pomoc w adaptacji społeczności ukraińskiej poprzez: poznanie polskiej kultury. Angażowanie ukraińskich uchodźców w wolontariat organizacji pozarządowych np. podczas organizacji Międzynarodowego Święta Muzyki w Olsztynie; wprowadzenie Ukraińców w struktury organizacyjne, wolontariat i uczestnictwo artystyczne; organizacja warsztatów artystycznych prowadzone naprzemiennie przez artystów, rzemieślników Polaków i Ukraińców w Galerii Warte Świeczki.
- Pomoc w adaptacji społeczności ukraińskiej poprzez: pomoc w poszukiwaniu pracy. Stworzenie na stronie www.federacjafosa.pl specjalistycznych formularzy do wypełnienie przez osoby poszukujące pracy i pomoc w tym procesie; stworzenie możliwości podczas spotkań polsko-ukraińskich w przestrzeni biblioteki na zdobywanie i wymianę doświadczeń dotyczącą poszukiwania pracy w Polsce przez uchodźców; pośrednictwo pracy w DS. Bratniak.
- Pobudzanie lokalnych inicjatyw społeczeństwa w Olsztynie. Tworzenie możliwości angażowania się różnych środowisk społecznych, organizacji pozarządowych, instytucji do ciągłej pomocy uchodźcom z Ukrainy.

<u>Cafe Ukraina zaprosiła do współpracy m.in:</u>

- wolontariuszy z Uniwersytetu III Wieku do nauki języka polskiego i konwersacji kulturowej;
- studentów Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie, studentów kół naukowych do pomocy w nauce języka polskiego i konwersacji kulturowej oraz akcji „Sowo do słowa";
- pracowników Biblioteki Wojewódzkiej do wolontariatu pracowniczego;

- pracowników lokalnych inicjatyw biznesowych takich jak Galeria, która organizuje warsztaty artystyczne prowadzone naprzemiennie przez Polaków i Ukraińców;
- lokalny biznes – restauracje, puby, sklepy rowerowe, apteki i inne, które angażują się w systematyczne zbieranie środków finansowych i zakup niezbędnych akcesoriów, materiałów do nauki języka polskiego czy animacji społecznej projektu Cafe Ukraina.

Do innych działań należy zaliczyć szereg inicjatyw społecznych mających na celu, pomoc i wsparcie, integrację społeczną, wzmocnienie psychiczne ale i działania solidaryzujące społeczność polską z ukraińską wobec napaści Rosji na Ukrainę tj.:
- Happening muzyczny pod nazwą „Łączymy siły" – akcja miała na celu zaaranżowanie przestrzeni do spotkania z drugim człowiekiem, by w tych trudnych czasach móc się wzajemnie wspierać i jednoczyć wobec niebezpieczeństwa z zewnątrz. Podczas inicjatywy można było nie tylko spotkać się z drugim człowiekiem, porozmawiać, pobyć razem, wypić wspólnie herbatę, kawę, czy zjeść ciastko ale także posłuchać muzyki na żywo, którą prezentowali muzycy zarówno z Polski, jak i Ukrainy.

- Open Piano 4 – to kolejna odsłona otwartego pianina społecznego, która zaangażowała siły nie tylko uczestników projektu, ale także wolontariuszy, oraz innych mieszkańców i społeczników Olsztyna. Tym razem akcji towarzyszyła także finansowa zbiórka publiczna, której cały dochód przekazany został na pomoc uchodźcom z Ukrainy.
- Ale jazda – akcja zbierania uszkodzonych rowerów, gromadzenia części, naprawiania ich i przekazywania potrzebującym ukraińskim dzieciom, w ramach której wspieraliśmy prywatną inicjatywę pomocy uchodźcom, zapoczątkowaną i realizowaną w głównej mierze przez zakład mechaniki pojazdowej Palina Auto Serwis w Olsztynie.

- Polsko-Ukraiński Występ Muzyczny - inicjatywa muzyczna polegająca na połączeniu sił polsko-ukraińskich i opracowaniu koncepcji wspólnego występu integrującego środowisko muzyczne i pozamuzyczne uczestników projektu. Osoby z projektu zainicjowały działanie polegające na przygotowaniu mini koncertu oraz warsztatów muzycznych, które były połączone z wręczeniem nagród Społecznicy Warmii i Mazur, którzy w 2022 r. swoje działania bardzo mocno ukierunkowali na pomoc osobom przybyłym z Ukrainy.

- Rock for Ukraine – inicjatywa miała charakter integracyjnych warsztatów muzycznych, podczas których uczestnicy uczyli się specjalnie skomponowanej piosenki/hymnu dodającego otuchy, siły i nadziei na lepsze jutro. Podsumowaniem warsztatów było wspólne wykonanie nauczonego utworu muzycznego, w którym wzięły udział wszyscy uczestnicy wydarzenia. Inicjatywa miała niezwykle ciepły i energetyczny charakter. Rozbrzmiewające dźwięki muzyki pozwalały wszystkim uczestnikom poczuć wsparcie i życzliwość drugiego człowieka. Zarówno dzieci jak i dorośli poprzez twórczą aktywność mogli choć przez chwilę odwrócić myśli od nieprzyjemnych, często tragicznych wydarzeń związanych z toczącą się w ich kraju wojny.

- Polsko-Ukraińskie Spotkanie Świąteczne – to inicjatywa podczas której wspólnie z uczestnikami projektu stworzyliśmy warsztaty tworzenia ozdób świątecznych, oraz warsztaty kolędowe. Wspólnie uczyliśmy się kolędy „Cicha noc", którą w obu językach, polskim i ukraińskim zaśpiewaliśmy na zakończenie inicjatywy,

podczas uroczystego ubierania choinki oraz zapalenia lampek świątecznych. Warsztatom rękodzielniczym towarzyszyły występy sceniczne dzieci, młodzieży oraz dorosłych uczestników projektu. Wydarzenie miało charakter integracyjny i mocno włączający, dzięki któremu uczestnicy przedsięwzięcia mieli okazję pogłębić więzi społeczne, wzmocnić poczucie własnej wartości, miło spędzić czas i poczuć siłę współpracy, w tworzeniu wartościowych inicjatyw społecznych.

Podsumowując, zareagowaliśmy tak jak dotychczas – widząc ludzi w potrzebie, pomogliśmy im i pomagamy nadal. Co ważne, większości wsparcia udzielamy w obszarach, które realizowaliśmy do tej pory (pomoc psychologiczna, w znalezieniu pracy, opieka nad dziećmi, animacja, wsparcie rzeczowe, wolontariat i wiele innych). Jednocześnie uruchomiliśmy niezbędne, a nowe dla nas oferty wsparcia, jak np. nauka języka polskiego.

Obszar 3. Potencjał Federacji FOSa

3.1. Zespół i biuro

Biuro Federacji FOSa mieści się przy ul. Bogumiła linki ¾ w Olsztynie, liczy powierzchnię ok. 300 m^2 i jest podzielone na kilkanaście samodzielnych pokoi. Każdy z nich wyposażony jest w niezbędny sprzęt biurowy. Dodatkowo do dyspozycji Federacji FOSa jest duża sala szkoleniowa (wyposażona w stoły i fotele, rzutnik, multimedialną tablicę flipchart oraz nagłośnienie), dwie salki doradcze oraz zaplecze sanitarne i socjalne.

Federacja FOSa to także zespół osób pracujących w „olsztyńskim" biurze realizujący projekty i wypełniający inne misyjne działania i idee FOSy.

W 2022 roku w Federacji FOSa zatrudnionych było 70 etatowych pracowników:
Bartłomiej Głuszak – specjalista ds. monitoringu/animator
Piotr Pniewski – dyrektor biura/specjalista ds. wsparcia, ds. monitoringu
Marta Liberadzka – wicedyrektorka biura/koordynatorka projektów, specjalistka ds. reintegracji i ewaluacji
Anna Książak-Gregorczyk – specjalistka ds. badań społecznych/jobscout/pedagog rodziny/doradca zawodowy/koordynatorka projektu
Monika Hausman-Pniewska – animatorka/trenerka
Marek Zbytniewski – jobscout /animator/specjalista ds. wolontariatu/specjalista ds. współpracy międzynarodowej
Andrzejczyk-Lubieniecka Marta – specjalistka ds. wolontariatu
Barbarika Olena – opiekunka do dzieci (od czerwca)
Bakotska Tetiana – tłumacz (od września)
Białoszycka Żanna – tłumacz (od października)
Bilous Alina – tłumacz (od kwietnia do grudnia)
Borkowski Marcin – psycholog
Brzozowski Stanisław – Rzecznik praw osób starszych województwa warmińsko-mazurskiego /animator/doradca kluczowy
Chojnacka Magdalena – animatorka

Chrzanowska-Osipiak Joanna – opiekunka rodziny/animatorka
Ciszewska Barbara – osoba sprzątająca
Czarniewski Tomasz – koordynator projektu/trener pracy
Dobosz-Szmigiel Agnieszka – pracownik socjalny/ koordynatorka projektu
Domańska Joanna – opiekunka osobista jobfirma/doradca zawodowy
Ebernikel Ewa – pracownik środowiskowy (do kwietnia)
Fabisiak Hill Aneta – trenerka wsparcia/trenerka pracy
Głuszak Michał – tłumacz
Górska Małgorzata – asystentka ds. księgowości/asystentka koordynatora ds. rozliczeń (do marca)
Grykin Izabela – pracownik środowiskowy (do stycznia)
Jakubiak Beata – animatorka (do września)
Janków-Mazurkiewicz Katarzyna – trenerka wsparcia/trenerka pracy
Jeżowska-Olszewska Dorota – specjalistka ds. kadr i płac/koordynatorka projektu
Jędrzejewska Milena – opiekunka nad dziećmi/opiekunka świetlicy
Karczewska Agnieszka – opiekunka osobista Jobfirma/koordynatorka projektu
Kędzierski Andrzej – psycholog
Kocaba Bartosz – kierowca
Koziej Bartosz – pracownik środowiskowy (do stycznia)
Krajewska Agnieszka – pracownik środowiskowy (do kwietnia)
Kupisz Michał – animator
Kurowska-Kopcio Monika – pracownik środowiskowy (do stycznia)
Lange Monika – doradca zawodowy/opiekunka procesu edukacyjnego
Leończyk Iwona – psycholożka (do sierpnia)
Liberadzka Anna – główna księgowa
Marusiński Krzysztof – zastępca Rzecznika praw osób starszych województwa warmińsko-mazurskiego
Mazurkiewicz Mariusz – trener pracy/pośrednik pracy
Mężykowska Ewelina – pracownik środowiskowy (do stycznia)
Michniewicz Monika – menadżerka marki/pośrednik pracy
Nadziejko-Głuszak Beata – broker usług edukacyjnych
Neumann Ewelina – pracownik środowiskowy (do stycznia)
Paczkowska Aleksandra – opiekunka osób zależnych
Piotrowicz Paulina – opiekunka świetlicy (do czerwca)
Podlewski Tomasz – pracownik środowiskowy (do stycznia)
Popławska Paulina – księgowa/opiekunka procesu edukacyjnego
Poniewozik Agnieszka – pracownik środowiskowy
Powroźnik Anna - pracownik środowiskowy (do stycznia)
Preilowska Natalia – koordynatorka projektu/ broker usług edukacyjnych/pracownik środowiskowy
Puchalska Elżbieta – kierowniczka OKIS/koordynatorka projektu/doradca zawodowy
Rodziewicz Edyta – asystentka pomocy rodzinie/doradca kluczowy
Salamakha Olena – opiekunka do dzieci (od czerwca)
Sakowska-Hrywniak Agnieszka – opiekunka świetlicy (do czerwca)
Sójka Jolanta – animator/specjalistka ds. wsparcia (od czerwca)
Stanka Monika – obsługa sekretariatu/opiekunka osób zależnych

Sydorkina Maryna – psycholog (od października)
Szewalje Weronika – koordynatorka projektów/doradca zawodowy/pracownik środowiskowy/pedagog rodziny
Tokarczyk Tomasz – obsługa administracyjno-biurowa/specjalista ds. informacji i współpracy z organizacjami
Trzaskowska Iwona – opiekunka świetlicy (do czerwca)
Vedmediuk Tetiana – animatorka (od czerwca)
Vedrynskyy Petro – tłumacz (od listopad)
Wieczorek Agnieszka – pracownik socjalny (do stycznia)
Witkowska Jolanta – opiekunka rodziny/pracownik środowiskowy
Węckowicz Agnieszka – psycholożka (od stycznia do czerwca)
Wręga Sebastian – psycholog (do lutego)
Zadorozhna Yuliia – animator (od kwietnia do maja)
Zimowska-Kryczka Anna – trenerka pracy/opiekunka osobista Jobfirma/ animatorka
Żyndul Justyna – koordynator wsparcia/opiekun rodziny (od czerwca do lipca)

3.2. Działalność gospodarcza

Działalność gospodarcza prowadzona w Federacji FOSa służy stabilizacji działalności w takich obszarach, jak zapewnienie wkładu własnego, czy pokrycie m.in. niezbędnych w funkcjonowaniu wydatków. W kontekście rodzaju działań świadczymy przede wszystkim usługi związane z naszym doświadczeniem.
W ramach działalności gospodarczej w 2022 roku Federacja FOSa zrealizowała kilka szkoleń m.in. Szkolenie pn. "Przymus bezpośredni, agresja i autoagresja mieszkańca DPS " dla Powiatu Działdowskiego, a także badanie kondycji Kół Gospodyń Wiejskich. Poza tym wynajmowaliśmy salę instytucjom szkoleniowym.
Zdecydowana większość wymienionych działań, mimo że realizowanych w celu wzmocnienia finansowego, wpisuje się w misję Federacji FOSa, jak działania animacyjne, edukacyjne czy konsultacyjne.

3.3. Nagrody i osiągnięcia

Aktywni Seniorzy Warmii i Mazur – konkurs Federacji FOSa
5 października, w Hotelu Omega w Olsztynie odbyła się Konferencja Wojewódzka z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych pod hasłem: „Aktywny Senior potencjałem Warmii i Mazur”. Jej organizatorem był Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.
Jednym z punktów programu było rozstrzygnięcie Warmińsko-Mazurskiego Konkursu „Potrzebni” na Aktywnego Seniora/Seniorkę oraz Najlepszą Inicjatywę na Rzecz Osób Starszych, których organizatorem była Federacja FOSa, a partnerem Społeczna Rada Seniorów Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
Decyzją kapituły konkursu nagrody/wyróżnienia z rąk, reprezentujących samorząd wojewódzki, marszałka Gustawa Marka Brzezina i Jolanty Piotrowskiej oraz prezesa FOSy Bartłomieja Głuszaka otrzymali/ły:
W kategorii Aktywny Senior/Seniorka:
Nagroda główna – Irena Ewa Urbanowicz, przewodnicząca Rady Seniorów Gminy Braniewo.
Wyróżnienia otrzymali:
Lech Żendarski, wiceprzewodniczący Miejskiej Rady Seniora w Iławie, prezes Stowarzyszenia Iławscy Seniorzy; Halina Rusiecka, przewodnicząca Gminnej Rady Seniorów w Srokowie; Grażyna Turzańska-Giebień, przewodnicząca Rady Seniorów w Kętrzynie

Zwycięzcy i wyróżnieni w Warmińsko-Mazurskim Konkursie Potrzebni w kategorii na Najlepszą Inicjatywę na Rzecz Osób Starszych:

Nagroda główna – Gmina Miejska Iława, za całokształt działań na rzecz seniorów. Nagrodę odebrał burmistrz Dawid Kopaczewski

Wyróżnienia: Grupa Seniorzy Seniorom w Ełku; Uniwersytet III Wieku w Górowie Iławeckim przy Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Profilaktyki Zdrowia „Jesteśmy Razem" oraz Ośrodku Kultury w Górowie Iławeckim; Elbląskie Centrum Usług Społecznych za inicjatywę Klub Seniora.

Federacja FOSa przyznała również Nagrody Specjalne w Warmińsko-Mazurskim Konkursie Potrzebni za całokształt działalności na rzecz osób starszych. Nagrody trafiły do Stowarzyszenia Uniwersytet III Wieku w Morągu, Fundacji Laurentius w Olsztynie, Stowarzyszenia Warmińsko-Mazurskiego Uniwersytetu III Wieku w Olsztynie.

W konkursie Federację FOSa wsparły również inne organizacje i instytucje poprzez m.in. ufundowanie nagród, w tym: Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Stowarzyszenie Wspólnoty Kulturowej Borussia, ZHP w Olsztynie, Fundacja Żółty Szalik i Spółdzielnia Socjalna Humanus.

Godni Naśladowania działają na rzecz innych

10 października odbyło się Forum Organizacji Pozarządowych Warmii i Mazur. Tego dnia poznaliśmy także laureatów Godnych Naśladowania.

Konkurs "Godni Naśladowania" organizowany jest przez Radę Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego pod patronatem honorowym Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego we współpracy z partnerami. Przewodniczącym Rady Organizacji Pozarządowych jest Bartłomiej Głuszak, na co dzień prezes Federacji FOSa. W tym roku partnerami konkursu byli: Stowarzyszenie EWSIP, Federacja FOSa, Chorągiew Warmińsko-Mazurska ZHP oraz Bank Żywności w Olsztynie. Tym razem zgłoszenia oceniono w czterech kategoriach konkursowych: Organizacja Godna Naśladowania, Pozarządowiec Godny Naśladowania, Samorząd Godny Naśladowania oraz Przedsiębiorca Godny Naśladowania. Celem Konkursu jest upowszechnianie na poziomie regionalnym i lokalnym aktywności obywatelskiej i społecznej prowadzonej przez organizacje pozarządowe, grupy nieformalne oraz działaczy społecznych. Ponadto konkurs promuje działania samorządów oraz przedsiębiorców, którzy podejmują i rozwijają współpracę z podmiotami obywatelskimi na rzecz dobra wspólnego.

Organizacją Godną Naśladowania, kapituła konkursu uznała Fundację „W krajobrazie" (najlepsza inicjatywa). Za całokształt działalności organizacji tytuł Organizacji Godnej Naśladowania trafił do Fundacji SPA for Cancer. Wyróżnienia w tej kategorii otrzymali: Stowarzyszenie Inicjatyw Możliwych Rzecz Jasna, Olsztyńskie Stowarzyszenie Głuchych, Stowarzyszenie Wspólnie dla Olsztynka, Stowarzyszenie Fabryka Dobra.

W kategorii II Pozarządowcem Godnym Naśladowania została Agnieszka Sakowska-Hrywniak, a wyróżnienie otrzymała Angelika Stawisińska.

W kategorii III konkursu za Samorząd Godny Naśladowania Kapituła Konkursu uznała Gminę Miasto Kętrzyn, wyróżnienie otrzymała Gmina Grodziczno.

W kategorii IV Przedsiębiorcą Godnym Naśladowania została spółka KOMA Usługi Komunalne sp. z o.o., a wyróżnienia trafiło do Piotra Palińskiego z Palina Auto Naprawa.

Podziękowania za zaangażowanie na rzecz społeczności lokalnej otrzymali American Home Biuro Nieruchomości oraz WAITW Ariel Zubiel.

Społecznik Warmii i Mazur

Gospodynie ze Srokowa i Anna Baczewska z Górowa Iławeckiego zwyciężyły w konkursie na Społecznika Warmii i Mazur. Od lat Federacja FOSa docenia osoby oraz społeczności, które wspierają potrzebujących, a teraz angażują się również w pomoc uchodźcom z Ukrainy.

Uroczyste wręczenie nagród odbyło się 16 listopada, w pierwszym dniu corocznego spotkania organizacji członkowskich Federacji FOSa. We wręczeniu nagród wziął udział konsul generalny Ukrainy w Gdańsku Oleksandr Plodystyi, prezes Federacji FOSa – Bartłomiej Głuszak, Jolanta Piotrowska, członkini zarządu województwa warmińsko-mazurskiego oraz Miron Sycz, wicemarszałek województwa warmińsko-mazurskiego. Społecznikiem Warmii i Mazur została Anna Baczewska ze Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Profilaktyki Zdrowia „Jesteśmy Razem" w Górowie Iławeckim.

Tytułem Społeczników Warmii i Mazur uhonorowano Koło Gospodyń Wiejskich i społeczność Solanki.

Wyróżnienie w konkursie na Społecznika Warmii i Mazur otrzymała Maria Gamdzyk z Uniwersytetu III Wieku w Giżycku.

Certyfikat dla Federacji FOSa

Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa w 2022 roku otrzymała certyfikat SUS 2.0. Potwierdza on, że spełniamy Standard Usług Szkoleniowo-Rozwojowych Polskiej Izby Firm Szkoleniowych.

Sternik Odpowiedzialności Społecznej

Federacja FOSa w kategorii Sternik Odpowiedzialności Społecznej zdobyła wyróżnienie. Wśród wyróżnionych w tej kategorii Federacja FOSa znalazła się z Fundacją Każdy Ważny oraz Stowarzyszeniem Rodzin i Przyjaciół Osób z Zespołem Downa „Strzał w 10". Nagroda główna w kategorii trafiła do Komendy Chorągwi Warmińsko-Mazurskiej ZHP.

Komitet Monitorujący

Federacja FOSa weszła z największą liczbą głosów do Komitetu Monitorującego Regionalnego Programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027. PSONI Biskupiec oraz Federacja FOSa otrzymały po 72 głosów. W Komitecie znalazły się również organizacje członkowskie Federacji FOSa: oprócz wspomnianego PSONI Koło w Biskupcu, również Warmińsko-Mazurski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Stowarzyszenie Adelfi, Bank Żywności w Olsztynie, Stowarzyszenie ESWIP, Stowarzyszenie Kobieta na PLUS, Fundacja "Żółty Szalik". Pozostałe miejsca objęły organizacje partnerskie – ZHP, LGD oraz Sejmik Osób Niepełnosprawnych.

FOSa nagrodzona statuetką św. Jakuba

Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa otrzymała prestiżową nagrodę prezydenta miasta Olsztyna – statuetkę św. Jakuba.

To podkreślenie pracy osób, które w sposób szczególny angażują się w życie lokalnej społeczności. Statuetka św. Jakuba jest najważniejszym wyróżnieniem przyznawanym przez miasto i prezydenta. Nagrody są wręczane w dziedzinach kultury, nauki, sportu, gospodarki, działalności pozarządowej oraz za szczególne zasługi dla Olsztyna.

Środki finansowe Federacja FOSa przeznaczyła m.in. na docenienie społeczników w organizowanym przez FOSę konkursie Społecznicy Warmii i Mazur.

Nagrody dla organizacji członkowskich

Każdego dnia również organizacje członkowskie Federacji FOSa działają na rzecz środowiska lokalnego. Co roku nasze organizacje doceniane są przez organizatorów konkursów i plebiscytów. Wśród wyróżnionych organizacji znalazł się Bank Żywności w Olsztynie, który otrzymał nagrodę w konkursie na Najlepsze Przedsiębiorstwo Społeczne Roku im. Jacka Kuronia.

3.4. Działania/Projekty

W 2022 roku Federacja FOSa realizowała 18 projektów finansowanych przede wszystkim z Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszy pozaunijnych – Europejskiego Obszaru Gospodarczego finansowanego przez Islandię, Norwegię i Lichtenstein, a także z programu Aktywizacja Społeczna Osób Starszych i Samorządu Województwa. Były to projekty, w przeważającej mierze oparte na aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz oferujące wsparcie w postaci rozmaitych usług społecznych rodzinom w trudnej sytuacji życiowej, w tym uchodźcom przybywającym z Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym.

Tym, co wyróżniało i w dalszym ciągu będzie wyróżniać projekty Federacji FOSa jest oparcie działań na podejściu ekologicznym, zgodnie z którym najważniejsze jest wzmacnianie zdolności adaptacyjnych osób wymagających wsparcia i tworzenie sieci samopomocy i samoorganizacji lokalnych społeczności.
Charakterystyczne dla FOSy jest też śmiałe sięganie po innowacyjne rozwiązania, elastyczność w pracy z grupami docelowymi oraz wiara, że każdy z nas posiada mocne, warte wzmocnienia strony i potencjał, którego odkrycie i wspieranie pozwala wypracować trwałą, pozytywną zmianę.

Lista projektów realizowanych w 2022 roku:

1. „Rozwój usług społecznych w gminie Jeziorany" – projekt skierowany był do rodzin zamieszkujących teren gminy Jeziorany. Udział w projekcie był całkowicie bezpłatny dzięki finansowaniu ze środków Unii Europejskiej i Budżetu Państwa. Projekt skierowany był do rodzin zamieszkujących teren gminy Jeziorany, które mają problemy wychowawcze, dla rodzin których dzieci nie radzą sobie w grupie rówieśniczej.
   Projekt realizowany był od 1 października 2020 do 31 grudnia 2022 roku.
   Wartość projektu: 393 417,50 zł.
   Partnerem w projekcie była Fundacja dla Dzieci i Młodzieży Kółko Graniaste.
   Koordynatorką projektu była: Natalia Preilowska, n.preilowska@federacjafosa.pl

2. „W drodze do aktywności – edycja 2" – celem projektu było podniesienie stopnia aktywności społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej i zawodowej 140 kobiet i 100 mężczyzn zamieszkujących na terenie MOF Olsztyn (gminy Jonkowo, Gietrzwałd, Stawiguda, Barczewo i Purda). Podejmowane były działania zmierzające do aktywizacji społecznej (warsztaty kompetencji społecznych i życiowych, wsparcie psychologów, poradnictwo specjalistyczne, praca socjalna, animacja lokalna) oraz edukacyjnej i zawodowej (doradztwo zawodowe, kursy zawodowe i kwalifikacyjne, staże, pośrednictwo pracy). Innowacją w projekcie było zastosowanie modelu JOBfirma, symulacyjnego przedsiębiorstwa wykształcającego samodzielność i nawyki niezbędne

w podjęciu zatrudnienia oraz Centrum wsparcia – trening wykształcania kultury osobistej. Projekt realizowany był w okresie 1.01.2020 r. do 31.08.2022 r.
Wartość całkowita projektu: 4 281 432,52, wkład Funduszy Europejskich: 3 639 217,64 zł
Koordynatorką projektu była: Agnieszka Karczewska, a.karczewska@federacjafosa.pl

3. „Cafe Ukraina" – projekt skierowany był do uchodźców przybywających z okupowanej Ukrainy. Realizowany był w okresie 15.04.2022 r. do 2022 r. W ramach projektu zaplanowane zostały m.in. takie działania: 1. Café Ukraina – w którym mogli się spotykać uchodźcy z Ukrainy, a także mieszkańcy regionu chcących poznać bliżej kulturę i obyczajowość ukraińską, nawiązać kontakty czy zaoferować wsparcie, które prowadzone były we współpracy z Biblioteką Wojewódzką i innymi partnerami. Uchodźcy mogli tam skorzystać z informacji dotyczących ich sytuacji w Polsce. Dzięki współpracy z Wojewódzką Biblioteką mieli oni dostęp do dwóch komputerów wyposażonych w klawiaturę z cyrylicą i Internet, mogli skorzystać z oferty czytelniczej. W ramach Cafe Ukraina prowadzone były zajęcia z języka polskiego, warsztaty artystyczne, zajęcia wyjazdowe do Ośrodka dla Uchodźców w Łańsku, itd. 2. W ramach tego projektu zapewniona była również opieka nad dziećmi – w wynajmowanym przez nas lokalu przy ul. Mazurskiej 7/2, w pełni wyposażonym na potrzeby opieki nad dziećmi do lat 3. Drugi z punktów opieki jest w DS Bratniak, ul. Żołnierska 14b (dla dzieci od 4 roku życia i wyżej), Punkt czasowej opieki, czynny był i nadal jest i mogą z niego korzystać dzieci rodziców pracujących lub poszukujących pracy lub uczestniczących w kursach, szkoleniach itp. lub podejmujących działania związane z formalnościami dotyczącymi pobytu w Polsce itp. Projekt był sfinansowany ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018 – 2030. Wartość dofinansowania: 10 000 zł.
Koordynatorką projektu była: Marta Liberadzka, m.liberadzka@federacjafosa.pl

4. "Łączymy siły dla Ukrainy" – to kolejny projekt skierowany do uchodźców z Ukrainy realizowany był przez Federację FOSa w partnerstwie z Chorągwią Warmińsko-Mazurską Związku Harcerstwa Polskiego, w okresie 01.06.2022 r. do 31.12.2022 r. Uciekający przed wojną mieszkańcy Ukrainy wymagają wieloaspektowego wsparcia. W województwie jest kilka punktów, w których mogą oni skorzystać z pomocy żywnościowej i materialnej, mają także coraz większy dostęp do ofert pracy za sprawą zmian w polskim prawodawstwie – potrzebują oni jednak w tym zakresie profesjonalnego wsparcia doradczego. Wymagają też wsparcia w organizacji życia w Polsce, wspierania samoorganizacji i samopomocy. W ramach projektu uchodźcy z Ukrainy, potrzebujący wsparcia w postaci dystrybucji pomocy rzeczowej, mogli w tym zakresie zgłaszać się do specjalistów ds. wolontariatu pełniących dyżury od poniedziałku do piątku w godz. 12:00-16:00 w DS. Bratniak, ul. Żołnierska 14b. Projekt finansowany był ze środków Funduszu Pomocy, w ramach wsparcia zadania publicznego, polegającego na udzieleniu pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
Wartość dofinansowania: 266 600,00 zł.
Koordynator projektu: Natalia Preilowska, n.preilowska@federacjafosa.pl

5. „Rady Seniorów – ReAktywacja" – w ramach projektu Federacja FOSa założyła wsparcie w powstaniu nowych rad seniorów. Wsparcie w powstaniu każdej z rad seniorów polegało na powołaniu i pracy zespołu, w którego skład będą wchodzili przedstawiciele samorządu, lokalnych

środowisk seniorskich oraz organizacji pozarządowych pracujących na rzecz osób starszych. Podczas spotkań zespół przy pomocy eksperta wypracował dokumenty dotyczące powołania rady. Rady seniorów otrzymały wsparcie ekspertów w zakresie wypracowania niezbędnych do skutecznego funkcjonowania dokumentów, np. podczas tworzenia planu rozwoju/pracy, bądź innego dowolnego dokumentu w zależności od potrzeb, zyskały wiedzę o narzędziach działania liderów, współpracy z administracją samorządową do wpływania na polityki publiczne w tym zakresie w gminach i powiatach. Otrzymały stałe wsparcie o charakterze informacyjnym, doradczym i eksperckim. Jedną z form wsparcia w ramach projektu była Szkoła Liderów Środowisk Senioralnych. W ramach szkoły odbyło się 8 spotkań (3 on-line oraz 5 na sali szkoleniowej).
Projekt realizowany był od 01.03.2022 do 31.08.2022 r.
Wartość grantu: 14.987,15 €
Koordynatorką projektu była Natalia Preilowska, n.preilowska@federacjafosa.pl

6. „Strefa aktywności zawodowej i integracji społecznej cudzoziemców", projekt który jest realizowany w okresie od 1 września 2022 do czerwca 2023 roku. Jest bezpośrednią odpowiedzią na zdiagnozowane problemy. Obejmuje liczne działania z zakresu aktywizacji zawodowej i integracji społecznej cudzoziemców, w tym m.in.: praca środowiskowa; wsparcie psychologiczne; doradztwo zawodowe; pośrednictwo pracy i wsparcie trenera pracy; kursy kwalifikacyjne i zawodowe; poradnictwo specjalistyczne (np. prawne, mediacyjne, zdrowotne, finansowe, biznesowe przy zakładaniu firmy i inne, zgodnie z potrzebami uczestników). Uzupełniające dla powyższych działań, ale równie ważne będą aktywności z zakresu aktywizacji społecznej, które obejmą: animację społeczną i streetworking; wparcie pedagogiczne; coaching rodziny i wsparcie integracyjne (wsparcie coacha będzie dążyło do poprawy funkcjonowania rodziny w zakresie codziennego życia, w tym nawiązywaniu kontaktów społecznych); kursy języka polskiego; warsztaty kompetencji społecznych i życiowych; pomoc tłumacza; zajęcia grupowe dla dzieci; opieka nad dziećmi. Projekt przyczyni się do integracji cudzoziemców legalnie przebywających w Polsce na rynku pracy, poprzez aktywizację zawodową i dopasowanie kwalifikacji i oczekiwań do istniejących ofert, a także na poziomie zwiększenie aspiracji dotyczących ścieżki rozwoju zawodowego cudzoziemca. Efektem oddziaływania projektu będzie również integracja cudzoziemców w społeczeństwie. Celem Federacji FOSa jest aby każdy uczestnik projektu zyskał zadawalający go poziom zorientowania w systemie instytucjonalno-prawnym państwa polskiego i otaczającej rzeczywistości społeczno-kulturowej, sprzyjając tym samym rozwojowi indywidualnemu oraz poczuciu bezpieczeństwa. Udział w projekcie umożliwi lepszą integrację z lokalnym społeczeństwem, w którym przebywa lub będzie przebywać w przyszłości cudzoziemiec, a przez to łatwiej mu będzie odnaleźć się i prowadzić normalną egzystencję na terenie obcego dla siebie kraju. Kraju, który być może na długi czas będzie dla niego domem.
Projekt finansowany jest ze środków rezerwy Funduszu Pracy na realizację projektu wybranego w konkursie ofert pn. „Razem Możemy Więcej – Pierwsza Edycja Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022–2023", ogłoszonego w ramach Resortowego Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022–2025.
Wartość projektu: 1 017 200 zł.
Koordynatorkami projektu są: Marta Liberadzka i Natalia Preilowska.

7. „Rozwój usług społecznych w Gminie Dywity i Gietrzwałd" – celem projektu jest podniesienie aktywności społecznej i poprawa sytuacji rodzinnej 170 osób , w tym 100 kobiet oraz 70 mężczyzn

z gmin Dywity i Gietrzwałd. Wsparcie w projekcie obejmie m.in. poradnictwo specjalistyczne, wsparcie psychologa, pracę socjalną, warsztaty zdrowego żywienia, wizerunku, savoir vivre'u oraz animację. Jednym z założeń projektu jest poprawa funkcjonowania świetlic w miejscowościach Tuławki i Sętal – później Bukwał w gminie Dywity oraz w Biesalu i Łęgutach w gminie Gietrzwałd. W świetlicach mają spotykać się nie tylko dzieci i młodzież, ale również całe rodziny. Świetlice są otwarte dla lokalnej społeczności pięć dni w tygodniu przez cztery godziny. Aktywna działalność świetlic ma przynieść efekty nie tylko w postaci integracji rodzin, ale również wprowadzić zmiany w środowisku lokalnym, w tym zachęcić do zaangażowania się mieszkańców w życie swoich społeczności i podejmowania działań na jej rzecz. Ma również przez pięć dni w tygodniu prowadzić m.in. program rozwojowy i edukacyjny dla m.in. dzieci i młodzieży z rodzin objętych wsparciem. Projekt ma charakter testowy, a wypracowane i przetestowane nowe standardy funkcjonowania świetlic, mogłyby zafunkcjonować w szerszej skali w nowym okresie programowania Funduszy Europejskich.
Projekt realizowany w okresie 1.01.2020 do 30.06. 2023 roku.
Całkowita wartość projektu: 1.692.960 zł.
Koordynatorką projektu jest: Anna Książak-Gregorczyk, a.ksiazak@federacjafosa.pl

8. „Usługi dla rodzin osób zależnych" – projekt skierowany jest do osób i rodzin, w których występują osoby zależne, zamieszkujące teren Olsztyna oraz gmin Stawiguda, Purda, Gietrzwałd, Jonkowo, Dywity i Barczewo (MOF Olsztyna). Rodziny objęte projektem otrzymały kompleksowe wsparcie specjalistów w zakresie informacji i edukacji w postępowaniu z osobą zależną oraz stałe wsparcie w codziennym funkcjonowaniu (m.in. doradcy kluczowego, opiekuna rodziny, pracownika środowiskowego , wolontariuszy), a także poradnictwo specjalistyczne (t.j. prawne, mediacyjne, profilaktyka zdrowia, poradnictwo rodzinne, postępowanie z osobami niesamodzielnymi, umiejętności opiekuńcze i pielęgnacyjne, higiena i zdrowe żywienie, gospodarowanie budżetem oraz inne, w zależności od potrzeb Uczestników).
Projekt finansowany ze środków Unii Europejskiej i Budżetu Państwa.
Projekt trwał od 01 sierpnia 2020 r. do 30.08.2022r.
Koordynatorką projektu była: Monika Michniewicz, m.michniewicz@federacjafosa.pl

9. „Wspieramy rodziny" – projekt skierowany był do osób i rodzin, w których występują osoby zależne w wieku 60+, zamieszkujące teren Olsztyna oraz gmin: Stawiguda, Purda, Gietrzwałd, Jonkowo, Dywity i Barczewo (MOF Olsztyna). Rodziny objęte projektem otrzymały kompleksowe wsparcie specjalistów w zakresie informacji i edukacji w postępowaniu z osobą zależną oraz stałe wsparcie w codziennym funkcjonowaniu, a także udzielano zostało poradnictwo specjalistyczne: prawne, mediacyjne, profilaktyka zdrowia, poradnictwo rodzinne, postępowanie z osobami niesamodzielnymi, umiejętności opiekuńcze i pielęgnacyjne, higiena i zdrowe żywienie, gospodarowanie budżetem oraz inne, w zależności od potrzeb Uczestników.
Projekt finansowany ze środków Unii Europejskiej i Budżetu Państwa.
Realizowany od 01 sierpnia 2020 r. do 30.08.2022r.
Koordynatorką projektu była: Monika Michniewicz, m.michniewicz@federacjafosa.pl

10. „Olsztyński Klub Integracji Społecznej 2" – głównym celem projektu było podjęcie przez uczestników zatrudnienia przez co najmniej 23 osoby, a także wszyscy uczestnicy podnieśli swoją aktywność społeczną i gotowość zatrudnienia. Wsparcie w projekcie obejmowało: pracę socjalną, wsparcie psychologa, poradnictwo specjalistyczne, warsztaty kreatywnego rozwoju, animację społeczną

i realizację inicjatyw uczestników, warsztaty szyte na miarę, doradztwo zawodowe, wsparcie trenera pracy, kursy kwalifikacyjne i zawodowe oraz staże.
Projekt współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).
Projekt realizowany był od 2019-05-01 do 2022-07-30 .
Wartość całkowita projektu: 1 590 075,12 zł; wkład Funduszy Europejskich: 1 351 563,85 zł
Koordynatorką projektu była: Elżbieta Puchalska, e.puchalska@federacjafosa.pl

11. Projekt „Mobilne wsparcie w sytuacjach kryzysowych osób i rodzin będących w kryzysie" - Przedmiotem zadania było kompleksowe wsparcie dla osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej, w tym dotkniętych dysfunkcją i kryzysem mieszkańców Olsztyna i powiatu olsztyńskiego w formie interwencji kryzysowej, a więc zespołu interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej było przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganiu przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.
W ramach interwencji kryzysowej w zadaniu udzielana była natychmiastowa specjalistyczna pomoc psychologiczna, oraz w zależności od potrzeb poradnictwo i wsparcie socjalne (nie obejmujące ustalania uprawnień do świadczeń) lub prawne.
Projekt realizowany był w okresie 01.09.2022 r. do 31.12.2022 r.
Wartość dofinansowania: 26 253 zł
Koordynatorką projektu była: Weronika Szewalje, e-mail:w.szewalje@federacjafosa.pl

12. „ŻYROSKOP - wielopoziomowy model wspierania osób dorosłych z Ukrainy"- realizowany jest przez Federację FOSa w ramach grantu otrzymanego w ramach projektu „Szansa – nowe możliwości dla dorosłych" realizowanego przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE) w partnerstwie z Instytutem Badań Edukacyjnych (IBE) dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Oś Priorytetowa IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, Działanie 4.1. Innowacje społeczne. Wsparcie w ramach grantu „ŻYROSKOP – wielopoziomowy model wsparcia osób dorosłych z Ukrainy" jest skierowane do osób, które: są dorosłe (osoby powyżej 18 roku życia), korzystają w Polsce z ochrony czasowej w związku z Decyzją wykonawczą Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzającą istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkującą wprowadzeniem tymczasowej ochrony, posiadają umiejętności podstawowe (rozumienie i tworzenie informacji, rozumowanie matematyczne, umiejętności cyfrowe) oraz kompetencje społeczne, odpowiadające poziomowi nie wyższemu niż 3. poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji. W momencie rozpoczęcia udziału w grancie, uczestnik zostanie otoczony stałym wsparciem opiekuna procesu edukacyjnego i asystenta międzykulturowego. W ramach grantu Federacja FOSa oferuje m.in.: Zajęcia z języka polskiego – 60 godzin zegarowych, zajęcia z zakresu podnoszenia umiejętności podstawowych – 80 godzin zegarowych, instytucje w Polsce – tematyka: korzystanie z usług publicznych i instytucji wsparcia w Polsce, Podstawy poszukiwania pracy w Polsce – tematyka: pisanie CV i listu motywacyjnego, wyszukiwanie ogłoszeń o pracę, doradztwo specjalistyczne prawne itp. Udział w grancie jest całkowicie bezpłatny dzięki finansowaniu ze środków Unii Europejskiej i Budżetu Państwa.
Koordynatorem projektu jest: Tomasz Czarniewski, t.czarniewski@federacjafosa.pl
Tłumaczem jest: Petro Vedrynskyy: p.vedrynskyy@federacjafosa.pl;

13. Projekt „Rozwój instytucjonalny Think Tanka Federacji FOSa" – realizowany jest w okresie 01.09.2022 r. do 30.06.2023 r. przez Federację FOSa. Federacja FOSa prowadzi think tank pn. Instytut Studiów Społeczno-Edukacyjnych, którego misją jest współpraca społeczników z naukowcami i łączenia praktyki z teorią. Działania planowane w ramach realizacji projektu będą wsparciem dla działań statutowych think tanku, rozwoju instytucjonalnego a także wsparcie rozwoju porozumień organizacji i reprezentacji środowisk organizacji pozarządowych. Instytut charakteryzuje prakseologiczny wymiar – przekładanie wyników badań, w celu praktycznych zastosowań działań, żeby praktycy mogli z tego czerpać, wykorzystywać w codziennych działaniach. Zadaniem Instytutu jest prognozowanie trendów, wypracowywanie rekomendacji i wskazań – uniwersalnych, praktycznych i użytecznych działania. Nauka i wyniki do zastosowania w praktyce, w myśl zasady: teoria dla praktyki, praktyka dla teorii
    Wartość dofinansowania: 140 000,00 zł.
    Projekt jest sfinansowany ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030.
    Koordynatorkami projektu są: Marta Liberadzka, m.liberadzka@federacjafosa.pl i Monika Stanka m.stanka@federacjafosa.pl

14. Projekt „Regionalna Strefa Pomocy" - skierowany jest do 100 osób niesamodzielnych i ich rodzin z Olsztyna i okolicznych gmin (teren powiatu olsztyńskiego ziemskiego) oraz wszystkich zainteresowanych tematem opieki. Jego celem jest umożliwienie ludziom starszym i niesamodzielnym pozostania w domu i we własnych społecznościach tak długo, jak to możliwe przy zachowaniu ich podmiotowości. W efekcie powstanie skoordynowany system wsparcia dla rodzin osób niesamodzielnych, który pozwoli im poczuć się bezpiecznie podnieść jakość ich życia. Regionalna Strefa Pomocy to miejsce, w którym osoba starsza, niesamodzielna i jej rodzina, otrzymuje kompleksowe wsparcie w dotarciu do każdej dostępnej formy pomocy jaką oferują różne podmioty działające w obszarze pomocy społecznej i zdrowia. Pracownicy Strefy, którzy wspierają uczestników projektu na co dzień to: doradca kluczowy, opiekun rodziny, rzecznik osób starszych i wolontariusze. Dodatkowo uczestnicy mogą skorzystać ze specjalistów m.in. z psychologa, prawnika, dietetyka, rehabilitanta czy pielęgniarki. W ramach projektu działa Szkoła dla Opiekunów osób niesamodzielnych, w ramach której powstał Pokój Treningowy, który służy opiekunom do nauki pielęgnacji osoby niesamodzielnej, pod okiem specjalistów: pielęgniarki, fizjoterapeuty. Oferujemy również opiekę wytchnieniową w domach uczestników projektu.
    Koordynatorką projektu jest: Edyta Rodziewicz, e-mail: strefapomocy@federacjafosa.pl
    Projekt realizowany jest z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG.

15. „Regionalne Biuro Rzecznika Praw Osób Starszych" – celem projektu jest zmniejszenie zjawiska przemocy wobec seniorów poprzez opracowanie i upowszechnianie ścieżki postępowania, przeprowadzenie kampanii edukacyjnej i wsparcia seniorów oraz ich rodzin. Kluczową postacią projektu jest Rzecznik Praw Osób Starszych, Stanisław Brzozowski - dotąd jedyny w Polsce, działający od roku 2010 w Województwie Warmińsko-Mazurskim. Misją pracy Rzecznika jest przeświadczenie, że trzeba robić wszystko, żeby potrzeby i problemy środowiska seniorek i seniorów były słyszalne a zagrożenia rozpoznane. Rzecznik wykorzystuje każdą okazję do spotkań, by

mówić o prawach seniorów, piętnować przypadki dyskryminacji, walczyć ze stereotypami. Uniwersytety trzeciego wieku, kluby seniora, konferencje różnego szczebla a także media to miejsce na dobrą propagandę środowiska. Drugim zadaniem rzecznika, są interwencje w przypadku łamania praw seniorów. To są sprawy dotyczące ogółu, jak kwestia wieloletnich kolejek na operację zaćmy. Do tego dochodzą interwencje indywidualne, rocznie kilkadziesiąt bezpośrednich rozmów, telefonów, pism gdy osobom starszym dzieje się źle: staną się ofiarami oszustwa, trudno im się wycofać z niekorzystnej umowy, stają przez trudnymi problemami zdrowotnymi, spotyka ich krzywda ze strony najbliższych. Skala problemu zwiększa się corocznie.
Koordynatorką projektu jest: Aneta Fabisiak-Hill.
Projekt finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny.

16. Federacja FOSa rozpoczęła projekt w ramach programu „NOWE RELACJE" – celem projektu jest podniesienie poziomu integracji 14 osób uchodźczych z Ukrainy w wieku 50+ oraz 14 mieszkańców Olsztyna z różnych grup wiekowych, a także niwelowanie stereotypów dotyczących obu stron i budowanie relacji pomiędzy nimi przez prowadzenie działań opartych na współpracy. Celem jest też edukacja międzykulturowa mieszkańców Olsztyna i uchodźców. Projekt odpowiada również na potrzebę integracji, nawiązywania relacji i budowania sieci wsparcia. Projekt wpisuje się wprost w dwa cele statutowe Federacji FOSa: - rozwój pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób – sama sytuacja uchodźctwa stanowi trudną sytuację życiową, integracja ze społecznością i nawiązanie bliskich relacji z mieszkańcami Olsztyna wpłynie na poprawę tej sytuacji – rozwój pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą- projekt zakłada wsparcie osób uciekających przed zagrożeniami wynikającymi z działań zbrojnych. Zaplanowanymi działaniami Federacji FOSa m.in. będą: Cafe Ukraina, Wspólne inicjatywy pod nazwą „Słowo do słowa i będzie rozmowa", odbędzie się seminarium promujące działania projektu i podejmujące tematykę migracji i integracji.
Termin realizacji projektu to listopad 2022 - czerwiec 2023.
Realizatorem programu "Nowe Relacje" jest Towarzystwo Inicjatyw Twórczych „ę". Program finansowany jest przez HelpAge International ze środków Fundacji Conrada N. Hiltona. Partnerem programu jest Polskie Forum Migracyjne.
Wysokość dofinansowania: 50 830,00 zł
Koordynatorką projektu jest Jolanta Sójka – e-mail: jolanta.ewa.sojka@gmail.com

17. Centrum Wolontariatu Federacji FOSa – głównym zadaniem Centrum jest podejmowanie inicjatyw ukierunkowanych w szczególności na pomoc osobom najbardziej potrzebującym – w tym dzieciom i seniorom z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Federacja FOSa aktywnie poszukuje wolontariuszy, a także organizacje które chcą pomagać. Wolontariusze posiadający naszą rekomendację będą mogli się rozwijać i czuć się potrzebni za sprawą zaangażowania w ambitne zadania wspierające innych.
Koordynatorem Centrum Wolontariatu jest Marek Zbytniewski - e-mail: wolontariat@federacjafosa.pl, tel.: +48 887 187 009
18. „Federacja FOSa – ludzie, idee, działania. Systemowe wzmocnienie kompetencji NGO z Warmii i Mazur" – podejmowane w projekcie działania stanowią kontynuację dotychczasowych, konsekwentnych działań Federacji FOSa, zmierzających do wzmocnienia kompetencji organizacji socjalnych z województwa warmińsko-mazurskiego. Bezpośrednimi odbiorcami projektu jest 50 osób i 20

organizacji pozarządowych. Dzięki realizacji wsparcia edukacyjnego, eksperckiego i informacyjnego oraz podejmowaniu wspólnych inicjatyw nastąpi wzrost potencjału Federacji FOSa w realizacji zadań statutowych na rzecz organizacji członkowskich i współpracujących, co zagwarantuje trwałość i skuteczność świadczonego na rzecz organizacji członkowskich wsparcia. Działania projektu, w tym edukacja, spotkania organizacji członkowskich, podejmowanie wspólnych inicjatyw przełożą się na wzrost stopnia integracji i współpracy organizacji członkowskich Federacji Organizacji Socjalnych FOSa oraz wzrost stopnia identyfikowania się z Federacją i sieciami branżowymi. Projekt realizowany był w okresie 30.06.2021 r. do 31.12.2022 r. Sfinansowany przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021 - 2030" . Koordynatorką projektu była: Marta Liberadzka, e-mail: m.liberadzka@federacjafosa.pl

19. **EVZ „Strażnicy Pamięci" -** Projekt finansowany przez niemiecką fundację EVZ „Pamięć, Odpowiedzialność i Przyszłość" i realizowany przez Federację FOSa, od 2014 r. **,** w partnerstwie z organizacjami kombatanckimi: Polskim Związkiem Byłych Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych (oddział w Olsztynie i koło w Iławie), Związkiem Inwalidów Wojennych RP (Zarząd Wojewódzki w Olsztynie, koło w Iławie), Stowarzyszeniem Polaków Poszkodowanych przez III Rzeszę (koło w Iławie) samorządów: Miasto Olsztyn, Miasto Iława, Gmina Iława Starostwo Powiatowe w Iławie oraz podległych im jednostek, a także licznych organizacji pozarządowych m.in. Stowarzyszenie Przystań w Iławie, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Iławie, spółdzielnia socjalna Humanus w Olsztynie z udziałem również Planetarium Olsztyńskiego.

20. W ramach projektu zrealizowano spotkania, imprezy kulturalne w tym „ urodziny - 200 lat".

Koordynatorką projektu jest: Dorota Olszewska-Jeżowska, e-mail: d.olszewska@federacjafosa.pl

21. "Fundraising. To działa!2" – projekt był realizowany przez Federację FOSa. Fundraising to zapoznanie ze skutecznymi technikami i metodami pozyskiwania funduszy na działalność społeczną. Zrozumienie idei fundraisingu, jako filozofii działania całej organizacji. Przećwiczenie podstawowych mechanizmów fundraisingowych. Nabycie umiejętności właściwego doboru metod do sytuacji, organizacji i obszaru na którym działa organizacja. Uświadomienie sobie wpływu każdego pracownika i wolontariusza organizacji na wynik działań fundraisingowych. Zachęcanie do przemyślanego stosowania narzędzi fundraisingu w codziennych działaniach organizacji. Szkolenia były prowadzone przez doświadczonych fundraiserów. Zadanie to było finansowane ze Środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Koordynatorką projektu była: Beata Jakubiak, e-mail: b.jakubiak@federacjafosa.pl

22. Erasmus+ „Kluczowe umiejętności – nowe możliwości dla dorosłych" Projekt realizowany był przez Federację wraz z partnerami m.in. Urząd Miasta Gulbenes novada pasvaldiba z Łotwy, Centrum młodzieżowe Seligstadt z Rumunii, oraz Stowarzyszenie Uniwersytet 3. wieku „Associacao de aprendizagem ao Longo da vida" z Portugalii.

Koordynatorem projektu był: Marek Zbytniewski, e-mail: m.zbytniewski@federacjafosa.pl

23. Stawiamy na seniorów – projekt adresowany był do osób 60+, mieszkańców z całego województwa warmińsko-mazurskiego, w tym ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych

zamieszkujących tereny wiejskie. Celem głównym projektu było zwiększenie aktywnego udziału w życiu społecznym i publicznym oraz budowanie pozytywnego wizerunku, co najmniej 140 osób starszych, z terenu woj. warmińsko-mazurskiego, w ciągu 8 miesięcy. Cel ten był realizowany poprzez następujące zadania: działalność Rzecznika Praw Osób Starszych oraz jego zastępcy w Orzyszu, wydanie kolejnego numeru Magazynu Środowisk Osób Starszych "Generacja", a także przeprowadzenie spotkań z rzecznikami by nagłośnić ich działania.
Projekt wpisuje się w Cel Strategiczny nr 2 „Polityki senioralnej województwa warmińsko – mazurskiego na lata 2014- 2020" brzmiący: „Zwiększenie aktywnego udziału osób starszych w życiu społecznym, kulturalnym oraz edukacyjnym."
Projekt finansowany był przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Olsztynie. **Koordynatorem projektu był:** Michał Kupisz, e-mail: m.kupisz@federacjafosa.pl

24. „W DRODZE DO AKTYWNOŚCI. Wsparcie realizacji usług poradniczych Federacji FOSa " – jest realizowany w okresie 01.11.2022 r. do 30.11.2023 r. przez Federację FOSa. Projekt skierowany jest do co najmniej 60 osób w wieku 15-64 lat, w tym osób co najmniej 5 osób z niepełnosprawnością, i co najmniej 5 uchodźców z Ukrainy zamieszkujących teren miasta Olsztyna oraz gmin ościennych m.in.: Stawiguda, Purda, Gietrzwałd, Jonkowo i gm. wiejsko-miejskiej Barczewo, osoby zagrożone ryzykiem ubóstwa lub wykluczenia społecznego, w tym osoby bezrobotne. Głównym celem projektu jest aktywizacja zawodowa i społeczna osób w trudnej sytuacji życiowej zamieszkujących poprzez kompleksowe wsparcie w postaci cyklu poradnictwa – zawodowego, specjalistycznego, JOBfirmy i treningowego centrum wsparcia. Wartość dofinansowania: 279 162,00 zł. Koordynatorkami projektu są: Marta Liberadzka e-mail: m.liberadzka@federacjafosa.pl oraz Natalia Preilowska, e-mail: (n.preilowska@federacjafosa.pl)

25. "Centrum Usług Społecznych jako nowa jakość wsparcia mieszkańców gminy Srokowo" – projekt realizowany przez CUS w Srokowie przy współpracy Federacji Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa. Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępu do zintegrowanych usług społecznych odpowiadających na potrzeby społeczności lokalnej gminy Srokowo przez pilotażowe uruchomienie Centrum Usług Społecznych i inne podmioty. Projekt finansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt realizowany jest od do 15.07.2023r. W ramach projektu Federacja FOSa realizuje dwa zadania publiczne: 1. Akademia Dzieci i Rodziców oraz 2. Aktywni mieszkańcy gminy Srokowo.
Koordynatorami po stronie Federacji FOSa są: Piotr Pniewski, Anna Książak-Gregorczyk e-mail: a.ksiazak@fderacjafosa.pl oraz Agnieszka Dobosz-Szmigiel e-mail: a.dobosz@federacjafosa.pl

3.5. FOSa w liczbach

W tabelach poniżej zamieszczono zbiorcze zestawienie wskaźników osiągniętych w 2022 roku w podziale na projekty ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową i te skierowane na usługi społeczne.

Tabela 1. Projekty ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową

Nazwa projektu	Liczba uczestników projektu	Liczba osób objętych wsparciem doradcy zawodowego	Liczba osób objętych wsparciem trenera pracy	Liczba osób, które ukończyły staż	Liczba osób zatrudnionych dzięki udziałowi w projekcie	Liczba osób objętych wsparciem psychologicznym	Liczba grup wsparcia	Liczba osób korzystających z grup wsparcia	Liczba osób, które ukończyły kursy zawodowe	Liczba inicjatyw lokalnych w ramach projektu
W drodze do aktywności 2	86	65	33	24	52	17	0	0	17	10
Łączymy siły dla Ukrainy	182	33	33	0	0	0	0	0	0	0
ŻYROSKOP - wielopoziomowy model wspierania osób dorosłych z Ukrainy	43	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Olsztyński Klub Integracji Społecznej 2	35	35	35	5	10	35	0	0	10	5
W DRODZE DO AKTYWNOŚCI. Wsparcie realizacji usług poradniczych Federacji FOSa	7	7	nie dotyczy	nie dotyczy	0	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	6	nie dotyczy
Strefa aktywności zawodowej i integracji społecznej cudzoziemców	313	125	125	nie dotyczy	19	142	1	0	28	3
Razem	**666**	**265**	**226**	**29**	**81**	**194**	**1**	**0**	**61**	**18**

Źródło: opracowanie własne na pdst. danych udostępnionych przez koordynatorów projektów

Tabela 2. Projekty ukierunkowane na usługi społeczne, projekty poradnicze i inne

Nazwa projektu	Liczba uczestników projektu	Liczba osób objętych wsparciem psychologicznym	Liczba samopomocowych grup wsparcia	Liczba osób korzystających z grup wsparcia	Liczba wspieranych rodzin	Liczba godzin Warsztatów kompetencji społecznych	Liczba godzin poradnictwa specjalistycznego
„Rozwój usług społecznych w gminie Jeziorany”	41	41	0	0	11	32	26
Rady Seniorów – ReAktywacja	120	nie dotyczy	**nie dotyczy**	**nie dotyczy**	**nie dotyczy**	**nie dotyczy**	10
Mobilne wsparcie w sytuacjach kryzysowych osób i rodzin będących w kryzysie	33	33	**nie dotyczy**	**nie dotyczy**	**nie dotyczy**	**nie dotyczy**	6
„Rozwój usług społecznych w Gminie Dywity i Gietrzwałd”	170	170	nie dotyczy	nie dotyczy	44	84	118
„Usługi dla rodzin osób zależnych”	40	29	2	0	23	36	48
„Wspieramy rodziny”	37	22	1	0	23	40	133
Regionalna Strefa Pomocy	59	24	1	20	40	15	92
EVZ Strażnicy Pamięci	36	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
Wsparcie dla rodzin z osobą zależną	41	13	2	0	18	28	60,5
Strefa pomocy dla rodzin z osobą zależną	34	11	2	0	20	28	64,5
Regionalne Biuro Rzecznika Praw Osób Starszych	18	8	1	12	6	2	39
RAZEM	**629**	**351**	**9**	**32**	**185**	**265**	**597**

Źródło: opracowanie własne na pdst. danych udostępnionych przez koordynatorów projektów

Sprawozdanie finansowe

BILANS sporządzony na dzień 31.12.2022
na podstawie załącznika 6 - ustawy o rachunkowości

AKTYWA

Wyszczególnienie aktywów	Stan aktywów na dzień:	
	1.01.2022	31.12.2022
1	2	3
A. AKTYWA TRWAŁE	**0,00**	**17 391,82**
I. Wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00
II. Rzeczowe aktywa trwałe	0,00	17 391,82
III. Należności długoterminowe	0,00	0,00
IV. Inwestycje długoterminowe	0,00	0,00
V. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00
B. AKTYWA OBROTOWE	**831 030,68**	**1 268 677,30**
I. Zapasy	0,00	0,00
II. Należności krótkoterminowe	97 723,78	15 430,73
III. Inwestycje krótkoterminowe	722 601,13	1 239 233,96
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	10 705,77	14 012,61
C. Należne wpłaty na fundusz statutowy	**0,00**	**0,00**
Aktywa razem	**831 030,68**	**1 286 069,12**

PASYWA

Wyszczególnienie pasywów	Stan pasywów na dzień:	
	1.01.2022	31.12.2022
1	2	3
A. FUNDUSZ WŁASNY	**6 340,66**	**25 500,41**
I. Fundusz statutowy	0,00	0,00
II. Pozostałe fundusze	0,00	0,00
III. Zysk (strata) z lat ubiegłych	16 532,16	6 340,66
IV. Zysk (strata) netto	-10 191,50	19 159,75
B. ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA	**824 690,02**	**1 260 568,71**
I. Rezerwy na zobowiązania	0,00	0,00
II. Zobowiązania długoterminowe	0,00	0,00

III. Zobowiązania krótkoterminowe	66 906,03	21 236,36
IV. Rozliczenia międzyokresowe	757 783,99	1 239 332,35
Pasywa razem	**831 030,68**	**1 286 069,12**

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT sporządzony na dzień 31.12.2022
na podstawie załącznika 6 - ustawy o rachunkowości

Poz	Wyszczególnienie	31.12.2021	31.12.2022
1	2	3	4
A	**Przychody z działalności statutowej**	**5 007 535,67**	**4 730 951,03**
I	Przychody z nieodpłatnej działalności pożytku publicznego	5 007 535,67	4 730 951,03
II	Przychody z odpłatnej działalności pożytku publicznego	0,00	0,00
III	Przychody z pozostałej działalności statutowej	0,00	0,00
B	**Koszty działalności statutowej**	**5 113 374,28**	**4 710 278,80**
I	Koszty nieodpłatnej działalności pożytku publicznego	5 113 374,28	4 710 278,80
II	Koszty odpłatnej działalności pożytku publicznego	0,00	0,00
III	Koszty pozostałej działalności statutowej	0,00	0,00
C	**Zysk (strata) z działalności statutowej (A-B)**	**-105 838,61**	**20 672,23**
D	Przychody z działalności gospodarczej	11 085,76	27 348,37
E	Koszty działalności gospodarczej	6 057,97	21 223,14
F	**Zysk (strata) z działalności gospodarczej (D-E)**	**5 027,79**	**6 125,23**
G	Koszty ogólnego zarządu	**136 025,08**	**55 267,85**
H	**Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C+F-G)**	**-236 835,90**	**-28 470,39**
I	Pozostałe przychody operacyjne	228 649,69	48 296,25
J	Pozostałe koszty operacyjne	2 658,70	0,76
			,
K	Przychody finansowe	2 891,45	28,00
L	Koszty finansowe	2 238,04	3 336,37
M	**Zysk (strata) brutto (H+I-J+K-L)**	**-10 191,50**	**16 516,73**
N	Podatek dochodowy	0,00	0,00
O	**Zysk (strata) netto (M-N)**	**-10 191,50**	**16 516,73**